

Svanenmärkning av
Tryckerier och trycksaker

Version 6.13 • 17 mars 2021 – 31 december 2027

Innehåll

Vad är ett Svanenmärkt tryckeri och trycksak?.....	4
Varför välja Svanenmärkning?	5
Vad kan Svanenmärkas?	6
Vem kan ansöka om licens?.....	7
Hur ansöker man?.....	7
Definitioner.....	8
1 Beskrivning av produkten/tjänsten.....	13
1.1 Leverantörer	14
1.2 Tryckmaterial	14
1.2.1 Papper	16
1.2.2 Andra tryckmaterial än papper	17
1.2.3 Tyger/textilier	18
1.2.4 Paneler/skivor gjorda av trä.....	18
1.2.5 Poäng för andra typer av tryckmaterial än papper	19
1.3 Krav för pappersbaserade förpackningar	21
1.4 Krav för kemikalier	21
1.5 Utsläpp till luft	23
1.6 Energi24	
1.7 Plastemballage använda för att skydda trycksaker.....	28
1.8 Avfall	28
1.9 Miljömärkta produkter och tjänster	30
1.10 Användning av Svanenlogotypen på trycksaker.....	30
2 Miljöledning inklusive myndighetskrav.....	31
3 Poängsammanställning.....	33
4 Särskilda krav för användning av Svanenlogotypen på trycksaker	34
Regler för Svanenmärkning av tjänster.....	37
Efterkontroll.....	38
Kriteriernas versionshistorik	38
Nya kriterier.....	39
Bilaga 1 Kemikalier, folier för folietryck och laminat	
Bilaga 2 Andra tryckmaterial än papper	
Bilaga 3 Intyg från leverantörer av efterbehandling (O3)	
Bilaga 4 Intyg från tryckeriet	
Bilaga 5 VOC och energifaktorer	
Bilaga 6 Kontrollerat kartongmaterial, wellpapp/ korrugerat papper	

041 Tryckerier och trycksaker version 6.13, 19 november 2024

Detta är en översättning av ett originaldokument på engelska. Vid eventuella oklarheter är det originaldokumentet som är gällande.

Kontaktinformation

Nordiska Ministerrådet beslutade 1989 att införa en frivillig officiell miljömärkning, Svanen. Nedanstående organisationer/företag har ansvaret för det officiella miljömärket Svanen på uppdrag av respektive lands regering. För mer information se webbplatserna:

Danmark

Miljömärkning Danmark
info@ecolabel.dk
www.svanemaerket.dk

Finland

Miljömärkning Finland
joutsen@ecolabel.fi
www.joutsenmerkki.fi

Sverige

Miljömärkning Sverige
info@svanen.se
www.svanen.se

Island

Norræn Umhverfismerking
á Íslandi
svanurinn@ust.is
www.svanurinn.is

Norge

Miljømerking Norge
info@svanemerket.no
www.svanemerket.no

Detta dokument får kopieras endast i sin helhet och utan någon form av ändring. Citat får göras om källan, Nordisk Miljömärkning, omnämns.

Vad är ett Svanenmärkt tryckeri och trycksak?

Ett Svanenmärkt tryckeri är ett företag som uppfyller strikta miljökrav och har beviljats Nordisk miljömärkningslicens för produktion av tryckt material. Svanenmärkta trycksaker är broschyrer, böcker, block, häften och kontorsmaterial, förpackningar, banderoller och skyltar.

Ett Svanenmärkt tryckeri har minskad miljö- och klimatpåverkan under hela livscykeln genom upphandling av hållbart producerat papper och andra typer av tryckmaterial som textil, plast, skivor, kartong eller wellpapp och minskad energiförbrukning. Miljöpåverkan minskas också genom användning av kemikalier som uppfyller strikta krav och inte hindrar återvinningsprocessen av trycksakerna - detta främjar cirkulär ekonomi.

Bara Svanenmärkta tryckerier kan tillverka Svanenmärkta trycksaker. Svanenmärkta trycksaker innehåller 100 % kontrollerat eller miljömärkt papper, kartong, wellpapp/korrugerat papper, solida skivor/paneler eller textil. Detta säkerställer att t ex allt papper är producerat energieffektivt med låga utsläpp till luft och vatten och att träfibrer härstammar från hållbart FSC eller PEFC skogsbruk.

Svanenmärkningens krav ger tryckerier riktlinjer för hur de kan bidra till en hållbar utveckling.

Transport-/post-/e-handelsförpackningar är inte traditionella Svanenmärkta produkter, då det är själva förpackningen som är Svanenmärkt och inte produkten inuti förpackningen. För att göra detta tydligt för konsumenten måste en speciell logotyp användas till transport-/post-/e-handelsförpackningar. Riktlinjer för användning och placering av logotypen har också tagits fram. Grafiska riktlinjer för Svanenmärkning av transport-/post- och e-handelsförpackningar finns här: <https://www.svanen.se/regelverk/>

Licensnumret ska inkluderas när Svanenmärket används.

Svanenmärkta tryckerier

Ett Svanenmärkt tryckeri har minskad miljö- och klimatpåverkan under hela livscykeln genom upphandling av hållbart producerat papper och andra typer av tryckmaterial som textil, plast, skivor, kartong eller wellpapp och minskad energiförbrukning. Miljöpåverkan minskas också genom användning av kemikalier som uppfyller strikta krav och inte hindrar återvinningsprocessen av trycksakerna - detta främjar cirkulär ekonomi.

Ett Svanenmärkt tryckeri:

- Uppfyller strikta krav för papper. Minst 60 % av tryckeriets årliga totala pappersförbrukning är kontrollerat eller miljömärkt papper.
- Uppfyller strikta krav för tryckmaterial som textilier, plast eller aluminium/komposit material.

Minst 85 % av tryckeriets totala årliga förbrukning av annat tryckmaterial än papper är kontrollerat - detta för att säkerställa att överensstämmelse med strikta kemikaliekrav vid efterbehandlingen av tryckmaterialen.

- Uppfyller strikta energikrav och bidrar därmed till en lägre klimatpåverkan.
- Uppfyller strikta krav för kemikalier som är skadliga för miljön och/eller hälsan.
- Minimerar VOC utsläppen.
- Främjar cirkulär ekonomi genom strikta krav på avfallshantering och genom krav på återvinning av trycksaker.

Svanenmärkta trycksaker

Svanenmärkta trycksaker har minskad miljö- och klimatpåverkan under hela livscykeln genom upphandling av hållbart producerat papper och andra typer av tryckmaterial som textil, plast, skivor, kartong eller wellpapp och minskad energiförbrukning. Miljöpåverkan minskas också genom användning av kemikalier som uppfyller strikta krav och inte hindrar återvinningsprocessen av trycksakerna - detta främjar cirkulär ekonomi.

En Svanenmärkt trycksak:

- Uppfyller strikta miljö- och energikrav för råmaterialet. Trycksaken innehåller 100 % Svanenmärkt, kontrollerat eller miljömärkt tryckmaterial.
- Uppfyller strikta krav för kemikalier som är skadliga för miljön och/eller hälsan.
- Innehåller inte PVC, parfym eller doftämnen.
- Främjar cirkulär ekonomi genom krav på återvinning av trycksaker.

Varför välja Svanenmärkning?

- Tryckeriet får använda miljömärket Svanen i sin marknadsföring. Svanenmärket har mycket hög kännedom och trovärdighet inom Norden.
- Svanenmärket är ett enkelt sätt att kommunicera miljöarbete och miljöengagemang till kunderna.
- Svanenmärket klargör vilka miljöbelastningar som är viktigast och visar därmed hur man som företag kan minska utsläpp, resursförbrukning och avfallsbelastning.
- En miljöanpassad produktion ger ett bättre utgångsläge inför framtida miljökrav från myndigheterna.
- Svanenmärkning kan betraktas som en vägledning för arbetet med miljöförbättringar inom verksamheten.
- Svanenmärkningen innehåller inte bara miljökrav utan även kvalitetskrav, eftersom miljö och kvalitet ofta går hand i hand. Det betyder att en Svanenlicens också kan ses som en kvalitetsstämpel.

Vad kan Svanenmärkas?

Svanenmärkningen gäller för ett **tryckeris*** produktion av **trycksaker** som också inkluderar konvertering av trycksaker. Tryckmaterial som används av tryckeriet måste bestå av **papper/pappersbaserade tryckmaterial** eller **andra tryckmaterial än papper** enligt krav O1. **Tryckmetoderna** måste vara en eller flera av följande: Vanlig offset (arkoffset, heatset, coldset, torroffset), flexografiskt tryck och digitaltryck (inkl. **digitalt storformatstryck**).

Nordisk Miljömärkning inkluderar även:

-den produktionsprocess som kuverttillverkare använder för att producera papperskuvert. Kuvert med flexografiskt tryck på insidan omfattas av Kuvertproduktion med flexotryck i detta dokument. Kuvert med tryck på utsidan omfattas av t.ex. offsettryckning av kuvert eller digitaltryck.

*-den produktionsprocess som används för att konvertera papper till kartongmaterial, wellpapp/ korrugerat papper. För att ett **kartongmaterial, wellpapp/korrugerat papper** ska kunna kontrolleras och vara tillgängligt för tryckeriet måste tillverkaren/konverteraren dokumentera och uppfylla kraven i Bilaga 6. Andra trycksaker utan tryck (t.ex. post it-lappar eller anteckningsblock utan tryck) omfattas av samma tryckmetod som används för att trycka omslaget eller annan del av trycksaken.*

Efter överenskommelse med Nordisk Miljömärkning kan tryckerier undanta produktionen av vissa typer av tryckmaterial som involverar en särskilt krävande produktionsprocess (t.ex. säkerhetstryck och frågeformulär för läkemedelsindustrin). I förekommande fall måste tryckeriet ha tydlig uppdelad produktionsprocess och riktlinjer för marknadsföring som inkluderar vad som är Svanenmärkt och vad som inte är det.

Alla konverteringar, tryckning eller efterbehandlingsmoment som kan tillämpas för en trycksak ska uppfylla respektive krav.

Följande tryckmetoder och typer av tryckta och konverterade produkter är inte berättigade till en nordisk miljömärkningslicens enligt kriterierna för "Tryckerier och trycksaker":

- Tryckerier som använder film/filmproduktion (Computer to Film, CTF) – repro.
- Tryckerier som använder följande tryckmetoder: boktryck, icke-digitalt screentryck och 3D-utskrifter.
- Förpackningar tryckta på andra tryckmaterial än papper.
- Tryckerier som trycker på textilier tillverkade för kläder och tillbehör eller möbelklädsel, dvs. textilier som är tillverkade för användning och inredning i hemmet eller bilen/båten, såsom handdukar, sängkläder, gardiner, bordsdukar, mattor, kuddar, täcken och klädsel (för både privat och publik användning). Separata miljömärkningskriterier finns för dessa. *Men tryck på textilier för reklam, som banderoller, vepor/roll ups, och trycksaker till försäljningsställen ("Point of Sale", POS) är en del av dessa kriterier.*
- Tryckerier som trycker på mjukpapper (servetter, hushållspapper, toalettpapper och liknande produkter). Separata miljömärkningskriterier finns för dessa.

- Tryckerier som trycker på förpackningar för flytande livsmedel. Separata miljömärkningskriterier finns för dessa.
- Tryckerier som trycker på engångsförpackningar för mat. Separata miljömärkningskriterier finns för dessa.

* **Fet** markering indikerar att termen förklaras i avsnittet Definitioner.

Vem kan ansöka om licens?

Alla slags tryckerier kan ansöka om licens om tryckningen utgör en väsentlig del av verksamheten. I det här dokumentet omfattar begreppet tryckeri även kuverttillverkare. Även andra företag som inte är tryckerier och som önskar Svanenmärka sina trycksaker kan ansöka om licens för specifika trycksaker, t.ex. för en dagstidning, bok, tidskrift, katalog, kuvertserie eller block och häften med ett visst varumärke. Även om licensen endast avser en specifik trycksak måste den vara tryckt av ett Svanenmärkt tryckeri enligt krav O30. Det är endast sådana tryckerier som får marknadsföra sig som Svanenmärkta tryckerier.

Hur ansöker man?

Ansökan och kostnader

För information om ansökningsprocessen och avgifter för denna produktgrupp hänvisar vi till respektive lands hemsida. För kontaktinformation se i början av dokumentet.

Vad krävs?

Ansökan ska bestå av en ansökningsblankett/webbformulär samt dokumentation som visar att kraven är uppfyllda.

Kriterierna för Tryckerier består av en kombination av obligatoriska krav och poängkrav. De obligatoriska kraven markeras O + nummer och ska alltid uppfyllas. Poängkraven markeras P + nummer och för varje poängkrav som uppfylls ges en viss poäng. Poängen räknas sedan samman. För att licens ska erhållas måste en viss poängsumma uppfyllas.

För varje krav är det beskrivet hur kravet ska dokumenteras. Det finns också symboler som används för att underlätta arbetet. Symbolerna är:

- ☒ Skicka med
- 📁 Ladda upp
- 📄 Fyll i "The Nordic Ecolabelling Portal"
- 📍 Kravet kontrolleras på plats

För att få Svanenlicens krävs att:

- Samtliga obligatoriska krav uppfylls.

- Minst 19 poäng av den totala poängsumman uppnås, använd Tabell 15 för att räkna fram den totala poängsumman.
- Nordisk Miljömärkning har kontrollerat på plats.

All information som sänds till Nordisk Miljömärkning blir konfidentiellt behandlat. Underleverantörer kan skicka dokumentationen direkt till Nordisk Miljömärkning som också behandlas konfidentiellt.

Licensens giltighetstid

Miljömärkningslicensen gäller så länge kriterierna uppfylls och till dess kriterierna slutar gälla. Kriterierna kan förlängas eller justeras, i sådana fall förlängs licensen automatiskt och licensinnehavaren meddelas.

Senast 1 år innan kriterierna slutar gälla meddelas vilka kriterier som ska gälla efter kriteriernas sista giltighetsdatum. Licensinnehavaren erbjuds då möjlighet att förnya licensen.

Kontroll på plats

I samband med ansökan kontrollerar Nordisk Miljömärkning vanligen på plats att kraven uppfylls.

Vid kontrollen ska underlag för beräkningar, original till inskickade intyg, mätprotokoll, inköpsstatistik och liknande som styrker att kraven uppfylls kunna uppvisas.

Frågor

Vid frågor, kontakta gärna Nordisk Miljömärkning, se kontaktinformation i början av dokumentet. Mer information och hjälp vid ansökan (som beräkningsark eller elektronisk ansökningshjälp) kan finnas. Besök respektive lands hemsida för ytterligare information.

Definitioner

Ord/begrepp	Definition
Avancerat energiträskelvärde	Träskelvärderna för energi baseras på data från Svanenmärkta licensinnehavare. Det avancerade energiträskelvärdet representerar ett värde som ligger ca 25 % - 30 % under det genomsnittliga värdet för den totala energiförbrukningen hos respektive tryckmetod (kWh/ton).
Algborttagningsmedel (Algicider)	Kemikalie som används för att förhindra tillväxt av alger och liknande i recirkulerande system vid tryckning.
Andra tryckmaterial än papper	Andra tryckmaterial än papper indelas ofta i flexibla och styva tryckmaterial. Flexibla tryckmaterial som folier och laminat består ofta av plast som PVC, vinyl, polypropen, polyeten och PET, medan textilier och duk oftast används för banderoller och affischer. Vanliga styva tryckmaterial är tjock plast, kartong, trä, metall eller glas som ofta används till skyltar. Styva tryckmaterial kan bestå av ett och samma material men består ofta av flera typer av material som bildar en komposit. Etiketter/labels av plast eller som innehåller skyddslinjer av plast/film anses också vara andra tryckmaterial än papper.
Avrundningsregler	Den allmänna avrundningsregeln säger att 0,5 avrundas uppåt, så 4,5 avrundas till 5.

Azofärgämnen	Azofärgämnen är färgämnen som innehåller en eller flera azogrunder, bestående av två kväveatomer med dubbelbindning mellan, -N=N-
Broker/Brokers	Aktör som i första hand säljer trycksaker, till skillnad från förlag och reklambyråer som vanligtvis inte tillhandahåller tryckeritjänster som en betydande del av sin verksamhet.
CRM-ämnen	Cancerframkallande, mutagena eller reproduktionsstörande kemiska ämnen.
Digitalt storformatstryck	Med en storformatsskrivare/printer (bredformatsprinter) menas i allmänhet en datorstyrd skrivare som stöder en maximal tryckvalsbredd på mellan 18" och 100" (tum). Skrivare med kapacitet över 100" bredd betraktas som superbrett format. Tryckning i storformat används till banderoller, affischer, mässgrafik, tapeter, väggmålningar, bakgrundsbelyst film, bildomslag till fordon, elektroniska kretsscheman, arkitektritningar, byggplaner, bakgrunder för uppsättningar inom teater eller media, och annan grafik eller skyltar i stora format. Storformatsskrivare använder vanligtvis någon teknik baserad på Inkjet eller toner för att producera den tryckta bilden. Se också Trycksaker.
EDTA	Etylendiamintetraättisyra
Energiförbrukning	Energi omfattar alla tryckeriets inköp av elektricitet, fjärrvärme, bränsle till stationära förbränningsanläggningar osv, beräknat som kWh köpt energi på årsbasis per ton av inköpta tryckmaterial. Detta omfattar hela produktionsprocessen i form av repro (prepress), tryckning och efterbehandling, liksom andra delprocesser och funktioner inom tryckeriet, som kemikalielager, papper och produktlager, ventilation, belysning, intern hantering av vatten och utsläpp samt även stödfunktioner som kontor, toaletter, omklädningsrum och andra gemensamma utrymmen. Denna parameter inkluderar inte eventuellt bränsle som används för tryckeriets egna fordon. Energi som produceras internt, t.ex. från sol, vind eller jordvärme, inkluderas inte, eftersom den inte har köpts in.
Energiledningssystem	Ett energiledningssystem (EnMS) definierar riktlinjer, målsättningar, energimål, handlingsplaner och processer för energianvändningen. Energiledningssystemet hjälper företaget att uppnå övergripande mål genom att ge en organisatorisk bas för förbättrad energi- och koldioxid- effektivitet genom mätning, övervakning, kontroll och förbättringsaktiviteter.
Folietryck	Folietryck är en speciell tryckprocess som använder värme, tryck och metalliskt papper (folie). Tekniken innebär applicering av metallisk eller pigmenterad folie på en fast yta genom att en upphettad form trycks mot folien.
Funktionell enhet	Funktionsenheten definieras som ett ton inköpt/förbrukat tryckmaterial.
Grundläggande energitröskelvärde	Tröskelvärdena för energi baseras på data från Svanenmärkta licensinnehavare. Det grundläggande energitröskelvärdet representerar ett värde som ligger ca 25 - 30 % över det genomsnittliga värdet för den totala energiförbrukningen hos respektive tryckmetod (kWh/ton).
Halogenerade organiska lösningsmedel	Ett halogenerat organiskt lösningsmedel avser ett organiskt lösningsmedel som innehåller minst en atom av brom, klor eller jod per molekyl.
Kemikalier som används som bstrykning i produktionen av kartongmaterial wellpapp/ korrugerat papper	Kemikaliebstrykning är en behandling av ytan på kartongmaterial wellpapp/korrugerat papper med t.ex. färg, lack eller för att åstadkomma vattentäta eller antistatiska egenskaper.
Kemikalier för tryckformsframställning (Repro)	Kemikalier som används vid tryckformsframställning, vilket kan omfatta processer utanför den vanliga repro processen t.ex. framkallning av tryckformar i tryckpressen. Exempel på kemikalier är algborttagningsmedel, plåtframkallare, gummeringsmedel för framställning eller skydd av offsetplåtar, och kemikalier för framställning av klichéer för flexotryck. Plåtrengöringsmedel och liknande räknas som vaskmedel och ingår inte i kemikalier för tryckformsframställning. Korrigeringsmedel (Korrigeringspennor) ingår inte heller i denna kategori av kemikalier.
Kemiska produkter som används vid efterbehandling av andra tryckmaterial än papper	Efterbehandling som betyder ytbehandling med kemikalier (t.ex. beläggning, tryckning, lackering eller användning av lim) eller släpp papper/-liner som används på tryckmaterial för att det t.ex. ska fungera att trycka på tryckmaterialet. Kraven på kemiska produkter som används vid

	<p>efterbehandling anges i krav O6. Kravet gäller inte för kemiska produkter som används vid själva tillverkningen av tryckmaterialet, såsom tillsatser som används vid tillverkning av folier, laminat eller kartong.</p>
Kontrollerat kartongmaterial, wellpapp/korrugerat papper	<p>Kontrollerat kartongmaterial, wellpapp/korrugerat papper avser konvertering av papper till förpackningar bestående av kraftliner, fluting, wellpapp, kartong eller solid papp. Konverteringsprocessen inkluderar ihoplimning av minst två papperskvaliteter. Kontrollerat kartongmaterial, wellpapp är kartongmaterial utan Svanenlicens som har godkänts för att användas hos ett Svanenmärkt tryckeri och till Svanenmärkta trycksaker. Kraven för kontrollerat kartongmaterial, wellpapp/korrugerat papper finns med i Bilaga 6.</p>
Kontrollerat papper	<p>Kontrollerat papper (Inspected) är papper utan Nordisk miljömärkningslicens men som uppfyller vissa av Nordisk Miljömärknings kriterier.</p> <p>Pappret är en registrerad vara till ett specifikt ändamål och som har kontrollerats för användning på Svanenmärkta tryckerier och för tryckning av Svanenmärkta trycksaker. Kraven för kontrollerat papper finns med i Bilaga 1 i Basmodulen, version 3.</p>
Konverterade trycksaker	<p>Konverterade trycksaker avser papper, kartong eller andra tryckmaterial, antingen tryckta eller otryckta, som används t.ex. för att skydda, hantera eller lagra föremål och/eller anteckningar, för vilka konverteringsprocessen är en väsentlig del av produktionsprocessen, t.ex. kuvert, förpackningar eller kontorstrycksaker (papper), skyltmaterial till marknadsföring. Se även Konverteringsprocess.</p>
Konverteringsprocess	<p>En process där ett material bearbetas till en konverterad pappersprodukt. Konvertering är en aktivitet efter tryckning som innebär att omvandla ett platt tryckt ark till ett tredimensionellt föremål, se även "Konverterade trycksaker".</p>
Koronabehandling	<p>Koronabehandling (kallas ibland air plasma) är en ytmodifieringsteknik som använder en lågtemperaturplasma för att förändra ytans egenskaper. System för koronabehandling är utformade för att öka ytenergin hos plastfilmer, folier och papper för att möjliggöra förbättrad vätkbarhet och vidhäftning för bläck, beläggningar och lim. Som resultat kommer behandlade material att uppvisa en förbättrad tryck- och beläggningens kvalitet, samt starkare laminering. Aktör som levererar produkter (varor eller tjänster) till tryckeriet. Definitionen bygger på definitionen i ISO 9000: 2000.</p>
Kuvert	<p>Definition i detta dokument, ett omslag av papper i vilka brev skickas. Pappret är falsat och limmat längs sidorna, eller för mindre kuvert diagonalt på baksidan. Många kuvert har tryck på insidan för att dölja innehållet.</p>
Laminering	<p>Laminering betyder vidhäftning av ett plastskikt (polyeten, polymeriserad akryl, vinyl, styren och andra) till ett pappersmaterial, huvudsakligen för att öka produktens hållbarhet (dvs. barriäregenskaper eller mekanisk motståndskraft).</p>
Leverantör	<p>Aktör som levererar produkter (varor eller tjänster) till tryckeriet. Definitionen bygger på definitionen i ISO 9000: 2000. Se Ton inköpt tryckmaterial.</p>
Makulatur	<p>Allt papper från tryckeriets produktion som inte hamnar i färdiga trycksaker till kund eller som tillfälligt ska förvaras på ett lager (t.ex. på tryckeriet). Makulatur omfattar flis eller skärspill, inkörningsmakulatur från tryckerier och bokbinderier (t.ex. från inkörning i samband med falsning, limning, häftning), makulatur från tryckning och bokbindning, makulatur från papperslager (kasserat otryckt papper) och pappersrester på rullar eller annat papper som inte använts till tryckning.</p> <p>Makulatur omfattar inte kasserade lagerhållna trycksaker som det Svanenmärkta tryckeriet tryckt och fått full betalning för. Emballageavfall och använda pappersrullar är inte makulatur. Osålda tidningar, tidskrifter och liknande som tas tillbaka till tryckeriet för att skickas till återvinning kan dras av om mängderna är kända eller kan uppskattas.</p> <p>Tryckeriet kan undanta makulatur som uppstår när tryckeriet utför bokbinderiarbeten åt andra tryckerier.</p>
Mesh (nätduk)	<p>Ett polyestermaterial som luften kan blåsa igenom. Fibrerna går i kors och materialet kan ses igenom i viss utsträckning, men det har fortfarande en skrivbar yta. Används ofta på inhägnader kring byggen eller idrottsarenor. Nätet kan beläggas med vinyl eller PVC.</p>
Monomaterial	<p>Monomaterial (andra än papper) består av ett och samma material, som polyeten (PE) eller polypropen (PP) folie, skivor av polykarbonat (PC),</p>

	<p>polystyren (PS), eller polyester. Ett tryckmaterial som innehåller homogen PS och skummad PS anses inte vara ett homogent material. Tryckmaterial som innehåller lim (yttre limskikt) såsom filmer/lamineringsfilmer eller tryckmaterial belagda med ett annat material (som PVC) betraktas inte som monomaterial. Tryckmaterial belagda med bläck betraktas däremot som monomaterial.</p>
Order/ Produktionsorder	<p>En produktionsorder är en order som utfärdas inom ett företag för att producera en viss mängd material inom en viss tidsram.</p>
Papper/Papperstricksaker	<p>Ett tryckmaterial bedömt av Nordisk Miljömärkning och EU Ecolabel för grafiskt papper, t.ex. tryckpapper, kopieringspapper, tidningspapper, kartong. Även kartongmaterial, wellpapp/korrugerat papper, papp etc kontrollerad av Nordisk Miljömärkning.</p>
PC	<p>Polykarbonat</p>
Produktionskemikalier	<p>Samlingsterm för kemikalier som används i produktionen. Kan handla om tillsatser, hjälpkemikalier eller processkemikalier. Produktionskemikalier innefattar följande kategorier:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Kemikalier för tryckformsframställning (repro) – Tryckfärger, toner och bläck – Lacker – Lim – Vaskmedel, inkl. vaskmedel som används för vanlig rengöring av tryckpressar – Fuktvattentillsatser (t.ex. alkohol, IPA) – Algborttagningsmedel – Folie för folietryck och laminat för tryckt papper som används i produktionen av trycksaker - Lim som används vid produktion av kartongmaterial, wellpapp/korrugerat papper. - Beläggningsskemikalier som används vid produktion av kartongmaterial, wellpapp/korrugerat papper.
PS	<p>Polystyren</p>
Släppapper/skyddsliner	<p>Släppapper och skyddsliner är papper eller film belagda med ett släppmedel (silikon) och används i ett brett spektrum av tillämpningar, såsom skydd för limytor på självhäftande produkter och skydd av tryckt yta.</p>
Ton inköpt tryckmaterial/ förbrukning av tryckmaterial	<p>Antalet ton tryckmaterial som köpts in av tryckeriet per år. Mängden tryckmaterial som inte köpts in av det utövande företaget men som används i produktionen måste räknas in. Tryckeriet/det utövande företaget kan, efter överenskommelse med Nordisk Miljömärkning, utelämna tryckmaterial som levereras av kunden om speciella omständigheter gäller. Om konsumtionen av tryckmaterial beräknas på årsbasis måste justering göras för lagerskillnaderna.</p>
Total förbrukning av tryckmaterial	<p>Se ton inköpt tryckmaterial/ förbrukning av tryckmaterial.</p>
Tryckeri	<p>Ett företag som erbjuder tryckeritjänster, och där tryckningen utgör en väsentlig del av verksamheten. Tryckning görs av traditionella tryckerier, men även av fotolabb och andra företag som utför tryckning. Det kan också finnas tryckerier som inte själva trycker (broker). Exempel på tryckerier är arkoffsettryckerier, rotationstryckerier, heatsettryckerier, tidnings- och tidskriftstryckerier, emballagetryckerier, kuverttryckerier, kartongtryckerier, etiketryckerier, flexotryckerier och digitala tryckerier (inklusive storformatstryckerier), men också tillverkare av kuvert och förpackningar samt tillverkare av andra produkter som ryms i definitionen av "trycksaker" i detta dokument. Tryckning kan också inkludera efterbehandling.</p> <p>Förslag och reklambyråer betraktas inte som tryckerier eftersom de inte erbjuder trycktjänster som en väsentlig del av verksamheten.</p>
Tryckmaterial	<p>Yta eller material på vilket tryckning görs.</p>
Tryckmetoder	<p>Vanlig offset (arkoffset, heatset, coldset, torroffset), flexografiskt tryck och digitalt tryck. Digitaltryck avser tryckning där hela arbetsflödet sköts med en dator. Exempel på typer av digitala tryckpressar:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Laserskrivare (electrophotography). Omfattar monokroma kopiatorer och skrivare liksom även färgkopiatorer och färgskrivare från flera källor, samt vissa digitala tryckpressar.

	<ul style="list-style-type: none"> - Inkjet. Omfattar bordsskrivare, radsskrivare för adressering med efterbehandling, storformatskrivare och högkvalitativa korrekturskrivare, samt vissa digitala tryckpressar. - Termotransferskrivare och smältbläckskrivare. Omfattar termiska vaxskrivare och hot stick-skrivare: - Sublimeringsskrivare. Omfattar vissa enheter för provtryck (färglika) och skrivare med kontinuerlig ton i "fotokvalitet". - Nanografi: Ny teknik som utvecklats av Landa, använder nanoink på 10 nm (mindre pigment, bättre upplösning).
Trycksaker	<p>En trycksak är resultatet från bearbetningen av ett tryckmaterial. Tryckning omfattar repro, tryckning och efterbehandling. Bearbetningen består av en bild, foto, mönster, text eller liknande som trycks på papper eller något annat tryckmaterial.</p> <p>Förutom tryckning kan bearbetningen omfatta efterbehandling bestående av olika former av mekanisk bearbetning, som vikning, stansning, skärning, eller olika former av montering, med hjälp av lim, häftklamrar, sömmar och liknande. När det gäller vissa trycksaker begränsas bearbetningen till efterbehandling, dvs. de genomgår ingen tryckprocess (t.ex. vissa anteckningsblock och kuvert).</p> <p>Trycksaker kan vara:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tidningar, reklammaterial, tidskrifter, kataloger, böcker, foldrar, broschyrer, block, affischer, lösblad, visitkort, mappar, ringpärmar med pappersinnehåll, etiketter och liknande - Kuvert och andra konverterade trycksaker - Häften, block och kontorsmaterial, som anteckningsböcker, övningsböcker, anteckningsblock, osv, som säljs av grossister eller via detaljhandeln - Pappersbaserade förpackningar av papper eller kartong (pappersmassa) - Banderoller, affischtavlor, skyltar, affischer, vepor, grafik för fönster/foron och andra material för försäljningsställen som vanligtvis produceras med tekniker för digital storformatstrykning Vid stående vepor, tryckt duk på träram och liknande produkter, betraktas endast det informationsbärande materialet som en trycksak. Andra delar, som metallstativ eller träramar, omfattas inte av kraven i kriterierna.
Träbaserade paneler/skivor	<p>Vanliga träbaserade paneler eller skivor är spånskivor, träfiberskivor (inklusive MDF- och HDF-paneler), OSB (Oriented Strand Board), plywood och fanerskivor. Kraven omfattar även motsvarande produkter gjorda av bambu. Träbaserade paneler och skivor omfattar inte skivor av trämassa (papper).</p>
Utövande företag	<p>Företaget som utför den faktiska tryckningen.</p>
VOC	<p>Flyktiga organiska föreningar (Volatile Organic Compound/ VOC) är definierat enligt Europeiska Kommissionens direktiv 2010/75/EC för begränsning av lättflyktiga ämnen med ångtryck > 0.01 kPa vid 20 °C. Se även VOC förbrukning.</p>
VOC förbrukning	<p>Antal kg förbrukad VOC på årsbasis med utgångspunkt från inköpta/mottagna mängder. Vaskmedel, fuktvattentillsatser, tryckfärger och andra kemikalier kan innehålla VOC. Vissa vaskmedel består till 100 % av VOC. Man kan korrigera för lagerdifferens. I ansökningsverktyget (The Nordic Ecolabelling Portal) kan man se hur mycket VOC olika kemikalier innehåller. Genom att beräkna VOC-utsläppen kan tryckerier som avlägsnar detta på ett kontrollerat sätt göra avdrag för sådana VOC-mängder från VOC-förbrukningen i Bilaga 5. Detta gäller t.ex. tryckerier som renar utsläppsluften från VOC (oftast heatset). För heatset ska beräkningen även innefatta mätresultat för punktutsläpp.</p>
Återvunnet material	<p>Återvunnet material definieras enligt ISO 14021.</p>

1 Beskrivning av produkten/tjänsten

01 Typ av tryckeri

- Tryckeriet måste ge en kort redogörelse av antalet tryckpressar, typ av maskin eller modell (t.ex. tryckpress för heatset, flexografi, flatbädd), storlek (t.ex. antal bläck- och lackenheter), format (t.ex. arkstorlek) samt utrustning för repro och efterbehandling.
- Minst 50 % av tryckeriets omsättning måste komma från **papperstrycksaker**, tryckning av Svanenmärkt eller EU Ecolabel-märkt textil eller Svanenmärkta byggnads- och fasadpaneler tillverkade med **tryckmetoder** som omfattas av kriterierna.

Var medveten om följande möjligheter:

Följande gäller för tryckerier med endast en tryckmetod:

- I det fall tryckeriet primärt trycker på papper: Om volymen av andra tryckmaterial än papper utgör maximalt 5 % av den totala pappersvolymen, kan denna mängd av andra tryckmaterial än papper undantas från kriterierna. Kemikalier som används till tryck på andra tryckmaterial än papper måste dock uppfylla kemikaliekraven.

Följande gäller för tryckerier med flera tryckmetoder:

- I det fall ett tryckeri endast trycker på papper: Om pappersvolymen för en individuell tryckmetod utgör maximalt 5 % av den totala produktionen i tryckeriet, kan denna metod ingå som en del av en större tryckmetod.

Exempel: Om tryckeriet använder 50 ton papper i ark offset och 2 ton papper i digitaltryck kan den digitala tryckmetoden inkluderas i ark offsetmetoden eftersom $(2/50) * 100 = 4 \%$.

- I det fall tryckeriet primärt trycker på papper: Om omsättningen från tryck på andra tryckmaterial än papper utgör högst 5 % av tryckeriets totala omsättning av tryck på papper (alternativt 5 % av den totala pappersvolymen), kan denna tryckmetod (mängd andra tryckmaterial än papper) undantas från kriterierna. Kemikalier som används i den undantagna tryckmetoden måste dock ingå som en del av en större tryckmetod.

Exempel: Om tryckeriets omsättning för tryck på papper utgör 50 000 Euro och omsättningen för tryck på andra tryckmaterial än papper utgör 2 000 Euro, kan denna tryckmetod (mängd av andra tryckmaterial än papper) undantagen från kriterierna eftersom $(2000/50,000) * 100 = 4 \%$.

- Kort beskrivning av antalet tryckpressar, typen av maskin eller modell (t.ex. heatsetpress, flexografipress), storlek (t.ex. antal tryckfärg och lackenheter), format (t.ex. arkstorlek), utrustning för tryckformsframställning (repro) samt eventuella efterbehandlingstjänster.
- Information om tryckeriets totala omsättning och omsättningen från papperstrycksaker, tryckning av Svanenmärkta eller EU Ecolabel-märkta textilier eller Svanenmärkta byggnads- och fasadpaneler.
- Om undantag för max 5 % pappersvolymen eller 5 % annat tryckmaterial än papper används; ange vilken tryckmetod som undantas kravet och redovisa att den tryckmetoden utgör mindre än 5 % av den totala produktionen i tryckeriet

eller respektive uppgifter om omsättning från papper och andra tryckmaterial än papper.

1.1 Leverantörer

Ansökaren ska redovisa leverantörskraven för tryckeriet som helhet, dvs. inte per tryckmetod.

O2 Leverantörer av trycktjänster

Minst 75 viktprocent av all tryckning på tryckmaterial internt av **tryckeriet** och tryckning av tryckeriets trycksaker externt av **leverantörer**, måste göras av Svanenmärkta tryckerier.

För **brokers** (tryckerier som inte utför någon tryckning själva) måste minst 95 viktprocent vara tryckta av Svanenmärkta tryckerier.

Procentsatserna måste räknas ut baserat på **total förbrukning av tryckmaterial (ton)** internt och konsumtion av tryckmaterial (i ton) av leverantörer på årsbasis eller baserat på en uppskattning utifrån finansiella siffror.

- Lista över externa leverantörer av trycktjänster och en specifikation av mängder (ton papper per år) som används vid den externa tryckningen per anlitad leverantör.
- Uträkning som visar att kravet är uppfyllt.

O3 Kemisk efterbehandling (bokbinderi)

Minst 90 viktprocent av den kemiska efterbehandlingen utförd av externa leverantörer av kemisk efterbehandling måste vara kontrollerad. För att en extern underleverantör av kemisk efterbehandling ska bli kontrollerad och tillgänglig för ett tryckeri måste underleverantören använda och visa dokumentation som uppfyller kraven i bilaga 3.

Kemisk efterbehandling involverar limning, lackering, **folietryck** och laminering, men även användning av vaskmedel förekommer vilka används för vanlig manuell rengöring av efterbehandlingsmaskiner. Alla kemikalier måste vara kontrollerade av Nordisk Miljömärkning och uppfylla kraven i bilaga 1.

Den procentuella andelen beräknas baserat på det totala antalet ton tryckmaterial framställt med extern kontrollerad/inte kontrollerad efterbehandling.

Observera de speciella kraven för extern efterbehandling av Svanenmärkta trycksaker i krav O30.

Leverantörer av mekaniska efterbehandling omfattas inte av kravet.

- Fyll i den elektroniska ansökningshjälpen genom att välja kontrollerade efterbehandlare från en lista och ange mängderna.
- Uträkning som visar att kravet är uppfyllt.

1.2 Tryckmaterial

Kraven O4 till O8 gäller för allt tryckmaterial som köpts in årligen av tryckeriet. Kraven för tryckmaterial är indelade i krav som omfattar tryckmaterial av papper och krav på andra tryckmaterial än papper.

Tabell 1: Översikt av tryckmaterial och specifika krav

O4 Tryckmaterial – Gäller alla årligen köpta tryckmaterial.	
P1 Tryckmaterial – Tryckeriet kan få upp till 5 poäng i P1 beroende på mängden inköpt papper.	
O5 Kontrollerat och miljömärkt papper	O6 Andra tryckmaterial än papper (PVC-fri) – Gäller alla tryckmaterial.
Tryckeriet kan få upp till 10 poäng i P2 beroende på mängden kontrollerat/miljömärkt papper som används.	↓
P2 Kontrollerat och miljömärkt papper	O7 Textilier – Gäller endast vid tryckning på textilier.
	O8 Paneler/skivor gjorda av trä – Gäller endast vid tryckning på paneler/skivor av trä.
	Tryckeriet kan få upp till 10 poäng för P3, P4 och P5, beroende på vilka typer av tryckmaterial som används
	P3 Innehåll av återvunnet material
	P4 Monomaterial
	P5 Återvunnet material och monomaterial

För att en papperskvalitet ska kunna kontrolleras och finnas tillgänglig för tryckeri måste papperstillverkaren dokumentera efterlevnad av kraven för papper i Bilaga 1 i Pappersprodukter – basmodul. Mer information finns på <https://www.nordic-swan-ecolabel.org/pulp-paper-declaration-portal/>

För att ett **kartongmaterial, wellpapp/korrugerat papper** ska kunna kontrolleras och vara tillgängligt för tryckeriet måste tillverkaren/konverteraren dokumentera och uppfylla kraven i Bilaga 6. Kartongmaterial, wellpapp/korrugerat papper avser konvertering av kontrollerat och Svanenmärkt papper till förpackningar av t ex kraftliner, wellpapp/korrugerat papper, fluting, och solid papp.

För att ett annat tryckmaterial än papper ska kunna kontrolleras och finnas tillgängligt för tryckeriet måste tillverkaren/leverantören dokumentera efterlevnad av kraven enligt Bilaga 2.

O4 Tryckmaterial

Tryckeriet måste ange alla tryckmaterial som köpts in årligen inklusive handelsnamn, leverantör, mängder och kvaliteter.

Beskrivningen ska innehålla beräkningar av:

- totalt antal ton inköpt tryckmaterial årligen;
- totalt antal ton inköpt tryckmaterial uppdelat på papper och andra tryckmaterial än papper;

Tryckmaterial av papper inkluderar även kartongmaterial, wellpapp/korrugerat papper.

- totala förbrukningen i ton av tryckmaterial (uppdelat på papper och andra tryckmaterial än papper) fördelat på varje enskild tryckmetod.

Tryckmaterial som har enhet gram per m² (g/m²) måste omvandlas till ton i relation till totalt inköp/förbrukning i meter årligen.

I förekommande fall ska en beskrivning ges av hur justeringen av lagerskillnader har utförts.

Om ett tryckeri använder en viss papperskvalitet i flera tryckmetoder, kan volymerna för papper beräknas i förhållande till respektive tryckmetod.

Om kuvert trycks i offset ska de inkluderas som en del av arkoffset (och inte beräknas som en separat metod). Om förpackningar trycks ska de räknas med som en del av den använda tryckmetoden.

- Lista handelsnamn, kvaliteter, leverantörer och mängden papper som tryckmaterial som köpts årligen.
- Lista handelsnamn, typ av tryckmaterial, leverantörer och mängden av andra tryckmaterial än papper som köpts årligen.
- Specificera den totala förbrukningen i ton (för papper som tryckmaterial respektive andra tryckmaterial än papper) uppdelat på varje enskild tryckmetod.
- Ladda upp rapporter/listor från leverantörer med detaljerade uppgifter på kvantiteter, typ av tryckmaterial och kvaliteter som köpts årligen.

P1 Tryckmaterial

Tryckeriet kan få poäng beroende på andelen inköpt papper i förhållande till totala inköpet av tryckmaterial i ton per år.

Exempel: Om tryckeriet köper in 40 ton papper och 5 ton andra tryckmaterial än papper årligen (totalt 45 ton), får företaget $(40/45) * 100 = 89\% = 3$ poäng.

Tabell 2: P1 Exempel på poäng

Andel inköpt papper i förhållande till totalt inköpt tryckmaterial årligen	Poäng
0 – 50 %	0
51 – 60 %	1
61 – 70 %	2
71 – 90 %	3
91 – 99 %	4
100 %	5

- Dokumentationens måste bestå av en beräkning enligt kravet ovan och rapporter/listor från leverantörer av tryckmaterial med uppgifter på typ av tryckmaterial/handelsnamn och kvantiteter som köpts årligen. Se O4.

1.2.1 Papper

O5 Kontrollerat och miljömärkt papper

Minst 60 % av tryckeriets totala årsförbrukning av papper måste vara kontrollerat eller miljömärkt. I den här beräkningen har Svanenmärkt papper vikten 1, kontrollerat papper 0,9 och EU Ecolabel-märkt papper 0,8.

Exempel: Om 60 % kontrollerat papper används utöver 10 % Svanenmärkt papper och 5 % EU Ecolabel-märkt papper kommer beräkningen se ut som följer: $60*0,9 + 10*1,0 + 5*0,8 = 68\%$

Om endast en typ av papper används krävs 60 % Svanenmärkt papper, eller 67 % kontrollerat papper, eller cirka 75 % EU Ecolabel-märkt papper för att kravet ska uppfyllas.

- ☒ Lista handelsnamn, indikera för kontrollerat eller miljömärkt papper, kvaliteter, leverantörer och mängden papper som köpts årligen. Se O4.
- ☒ Dokumentationen måste bestå av en beräkning enligt kravet ovan och rapporter/listor från pappersleverantörer med uppgifter på handelsnamn, kvaliteter, leverantörer och papperskvantiteter som köpts årligen.

P2 Kontrollerat/miljömärkt papper

Tryckeriet kan få poäng beroende på mängden kontrollerat/miljömärkt papper som köpts/ används årligen.

Använd formeln nedan för att beräkna poäng för kontrollerat/miljömärkt papper på årsbasis. Mängden kontrollerat/miljömärkt papper viktas på ett sådant sätt att Svanenmärkt papper har en vikt på 1, kontrollerat papper 0,9 och EU Ecolabel-märkt papper 0,8.

En papperskvalitet kan bara räknas en gång (den högsta viktningen gäller om papperet är till exempel både Svanenmärkt och EU Ecolabel-märkt samtidigt). Viktningen baseras på skillnader i stringens mellan kraven.

Använd följande formel för att beräkna procentandelen av den totala pappersförbrukningen på årsbasis som är kontrollerat/miljömärkt papper:

Poäng = (andel Svanenmärkt papper * 1) + (andel kontrollerat papper * 0,9) + (andel EU Ecolabel-märkt papper * 0,8)

Exempel: Om 60 % kontrollerat papper används utöver 10 % Svanenmärkt papper och 5 % EU Ecolabel-märkt papper kommer beräkningen se ut som följer: $(60*0,9+10*1,0+5*0,8) = 68 \% = 2$ poäng.

Tabell 3: P2 Exempel på poäng

Andel kontrollerat/miljömärkt papper	Poäng
61 – 70	2
71 – 80	4
81 – 90	6
91 – 99	8
100	10

- ☒ Dokumentationen måste bestå av en beräkning enligt kravet ovan och rapporter/listor från pappersleverantörer med uppgifter om handelsnamn, kvaliteter, leverantörer och papperskvantiteter som köpts årligen.

1.2.2 Andra tryckmaterial än papper

Kravet omfattar alla **andra tryckmaterial än papper**. Krav O6 gäller för alla tryckmaterial (papper + andra tryckmaterial än papper). Krav O7 och O8 är ytterligare krav för vissa typer av tryckmaterial.

O6 Andra tryckmaterial än papper (PVC-fri)

Upp till 15 % av tryckeriets årliga inköp av tryckmaterial (papper + andra tryckmaterial än papper) kan innehålla PVC- eller PVC coating/beläggning.

År 2026 kan upp till 10 % av tryckeriets årliga inköp av tryckmaterial innehålla PVC- eller PVC coating/beläggning. Detta redovisas som den årliga uppföljningen på licens baserat på inköp 2025.

För att ett annat tryckmaterial än papper ska kunna deklarerars i "The Nordic Ecolabelling Portal", kan tillverkaren/leverantören dokumentera efterlevnad av kraven enligt Bilaga 2.

- Lista handelsnamn, typ av tryckmaterial, leverantörer och mängden av andra tryckmaterial än papper som köpts årligen. Se O4.
- Dokumentationen måste bestå av en beräkning enligt ovanstående krav och rapporter/listor från leverantörerna av tryckmaterial med uppgifter om inköpt typ/material, handelsnamn och mängder årligen.
- Deklaration från tillverkaren/leverantören av annat tryckmaterial än papper. Bilaga 2 måste användas.

1.2.3 Tyger/textilier

Kravet gäller endast tryck på tyger/textilier som används för reklam, som vepor, banderoller eller skyltar. Tryckning på textilier som produceras för kläder och accessoarer eller möbeltyger är inte del av de här miljömärkningskriterierna. Se avsnitt "Vad kan Svanenmärkas?" i början på dokumentet.

O7 Tyger/textilier (t.ex. polyester, kanvas)

Minst 50 % av tryckeriets totala årliga förbrukning av tryckmaterial av tyg/textil (t.ex. polyester, kanvas) måste vara Svanenmärkt eller EU Ecolabel-märkt, Oeko-TEX 100 eller GOTS-certifierat.

Mesh anses inte vara en tyg/textil.

- Lista uppgifter för tyger/textil, handelsnamn, leverantörer och mängder köpta årligen. Se O4
- Dokumentationen måste bestå av en beräkning enligt ovanstående krav och rapporter/listor från leverantörer för kvantiteter tyger/textil som köpts årligen.

1.2.4 Paneler/skivor gjorda av trä

Kravet gäller för **träbaserade paneler/skivor** såsom spånskivor, träfiberskiva (inklusive MDF- och HDF-paneler), OSB (Oriented Strand Board), plywood och fanérskivor. Kraven omfattar även motsvarande produkter gjorda av bambu.

Svanenmärkta paneler/skivor i trä uppfyller kraven automatiskt. Endast tillverkare, licensnummer och produktnamn behöver anges.

O8 Paneler/skivor gjorda av trä

Minst 50 % av tryckeriets totala årsförbrukning av paneler/skivor måste vara:

- Svanenmärkta eller
- FSC- eller PEFC-certifierade.

Paneler/skivor måste följa Nordisk Miljömärknings lista över förbjudna och begränsade träslag*.

* *Listan över förbjudna och begränsade träslag finns på webbplatsen:*

<https://www.nordic-swan-ecolabel.org/pulp-paper-declaration-portal/what-can-be-declared/forestry-requirements/>

- ☒ Lista med paneler/skivor av trä med handelsnamn, leverantörer, deras certifiering och mängden som köpts årligen. Se O4.
- ☒ Dokumentationen måste bestå av en beräkning enligt ovanstående krav och rapporter/listor från leverantörerna av paneler/skivor av trä med uppgifter om inköpta typ/material/mängder årligen.

1.2.5 Poäng för andra typer av tryckmaterial än papper

Tryckeriet kan få upp till 10 poäng för P3, P4 eller P5, beroende på vilka typer av tryckmaterial som används. Ett tryckmaterial kan endast erhålla poäng från antingen P3 eller P4 eller alternativ P5.

P3 Innehåll av återvunnet material

Tryckeriet kan få poäng utifrån den årliga förbrukningen av andra tryckmaterial än papper som innehåller **återvunnet material**.

Tryckmaterial som kan tilldelas poäng måste innehålla minst 50 viktprocent återvunnet material*.

Tryckmaterial som innehåller återvunnen PVC kan inte tilldelas poäng.

* *Återvunnet material definieras enligt ISO 14021.*

”Förkonsumentfasen”: Material som har tagits ut ur avfallsflödet under tillverkningsprocessen. Undantaget är återanvändning av material från omarbetning, omslipning eller stycken som genereras i en process och som kan återvinnas inom samma process som genererade det. Nordisk miljömärkning betraktar omarbetning, ommalning eller stycken – material som inte kan återanvändas direkt i samma process utan kräver en upparbetning (t.ex. i form av sortering, omsmältning och granulering) innan det kan återanvändas – som förkonsumentmaterial. Detta oavsett om det görs internt eller externt.

”Efterkonsumentfasen/kommersiell” är material som genereras av hushåll eller av handels-, industri- eller institutionsanläggningar i deras roll som slutanvändare av en produkt som inte längre kan användas för det avsedda ändamålet. Hit räknas även returnering av material från distributionskedjan.

Exempel: Om tryckeriet köper 50 ton annat tryckmaterial än papper per år och 3 ton tryckmaterial uppfyller kraven för återvunnet material, uppnår företaget $(3/50) * 100 = 6\% = 1$ poäng.

Tabell 4: P3 Exempel på poäng

Andel av tryckmaterial som innehåller återvunnet material/ andra tryckmaterial än papper på årsbasis	Poäng
0 – 4 %	0
5 – 10 %	1
11 – 25 %	2
26 – 50 %	3
51 – 99 %	4
100 %	5

- ☒ Tillverkaren av tryckmaterialet ska visa att kravet uppfylls genom att fylla i intyget i Bilaga 2.
- ☒ Tillverkaren av tryckmaterialet ska bifoga produktdatablad eller annan dokumentation för innehållet av återvunnet material från för-konsumentfas- och efter-konsument/kommersiella-fasen i produkten.
- ☒ Dokumentationen måste bestå av en beräkning enligt ovanstående krav och rapporter/listor från leverantörerna av tryckmaterial med uppgifter om inköpta typ/material/handelsnamn och kvantiteter årligen. Se O4.

P4 Monomaterial

Tryckeriet kan få poäng utifrån den årliga förbrukningen av andra tryckmaterial än papper som består av ett och samma material och egenskap (**monomaterial**).

Monomaterial gjorda av PVC kan inte tilldelas poäng.

Exempel: Om tryckeriet köper 50 ton annat tryckmaterial än papper per år och 3 ton av tryckmaterialet uppfyller kraven för monomaterial, uppnår företaget $(3/50) \cdot 100 = 6\% = 1$ poäng.

Tabell 5: P4 Exempel på poäng

Andel tryckmaterial som består av samma typ av material på årsbasis	Poäng
0 – 4 %	0
5 – 10 %	1
11 – 25 %	2
26 – 50 %	3
51 – 99 %	4
100 %	5

- ☒ Tillverkaren av tryckmaterialet ska visa att kravet uppfylls genom att fylla i deklARATIONEN i Bilaga 2.
- ☒ Tillverkaren av tryckmaterialet ska bifoga produktdatablad.
- ☒ Dokumentationen måste bestå av en beräkning enligt ovanstående krav och rapporter/listor från leverantörerna av tryckmaterial med uppgifter om inköpta typ/material/handelsnamn och kvantiteter årligen.

P5 Återvunnet material och monomaterial

Tryckeriet kan få poäng utifrån den årliga förbrukningen av andra monomaterial än papper som innehåller återvunnet material, t.ex. en PE-folie som innehåller minst 50 viktprocent återvunnet material.

Definition av tryckmaterial som innehåller återvunnet material, se P3.

Tabell 6: P5 Exempel på poäng

Andel tryckmaterial som både består av återvunnet material och samma typ av material (monomaterial)	Poäng
0 – 4 %	0
5 – 10 %	2
11 – 25 %	4
26 – 50 %	6
51 – 99 %	8
100 %	10

- ☒ Tillverkaren av tryckmaterialet ska visa att kravet uppfylls genom att fylla i intyget i Bilaga 2.
- ☒ Tillverkaren av tryckmaterialet ska bifoga produktdatablad.
- ☒ Dokumentationen måste bestå av en beräkning enligt ovanstående krav och rapporter/listor från leverantörerna av tryckmaterial med uppgifter om inköpta typ/material/handelsnamn och kvantiteter årligen. Se O4.

1.3 Krav för pappersbaserade förpackningar

Kravet gäller endast för pappersbaserade förpackningar som tillverkas (i sin helhet) i tryckeriet.

O9 Krav för pappersbaserade förpackningar

Följande gäller för pappersbaserade förpackningar som tillverkas (i sin helhet) i tryckeriet:

- De delar av den pappersbaserade förpackningen som inte består av papper, t.ex. metallklämmor, tejp eller plastlock, ska lätt kunna tas bort (enligt CEPI/FEFCO guidelines¹) för att säkerställa att de inte stör återvinningsprocessen.
  - Undvik plastetiketter om möjligt och använd direkttryck eller pappersetiketter. Om ett fönster behövs, ge klara instruktioner för hur konsumenten tar bort fönsterfilmen före återvinningen.
  - PVC i tejp får inte användas.
  - Papper eller kartong laminerad på bägge sidor får inte användas.
  - Vax- eller latexbeläggningar får inte användas.
- ☒ Tryckeriet ska visa att kravet uppfylls genom att fylla i intyget i Bilaga 4.

1.4 Krav för kemikalier

Kemikaliekraven gäller för följande kategorier av produktionskemikalier:

- Kemikalier för tryckformsframställning (repro)
- Tryckfärger, toner och bläck
- Lack
- Lim
- Vaskmedel, inkl. vaskmedel som används för vanlig rengöring av tryckpressar
- Fuktvattentillsatser (t.ex. alkohol)
- Algborttagningsmedel
- Folier för folietryck och laminat för tryckt papper som används i produktionen av trycksaker
- Lim som används vid produktion av kartongmaterial, wellpapp/korrugerat papper.
- Beläggningkemikalier som används vid produktion av kartongmaterial, wellpapp/korrugerat papper.

---

¹ https://www.cepi.org/wp-content/uploads/2020/10/Cepi_recyclability-guidelines.pdf

Produktionskemikalier som används av tryckeriet måste bedömas av Nordisk Miljömärkning och måste uppfylla kraven i Bilaga 1. Kraven gäller även produktionskemikalier som används vid efterbehandling hos tryckeriet. Kraven tillämpas oavsett typ av tryckmetod.

För att en kemikalie ska bedömas av Nordisk Miljömärkning måste **kemikalietillverkaren eller leverantören** visa att kemikaliekraven i Bilaga 1 uppfylls.

O10 Kemikalier

Tryckeriet måste rapportera alla **produktionskemikalier** som används årligen i produktionen av trycksaker, tillhandahålla dokumentation om produktens handelsnamn, funktion, leverantör och mängder som köpts in i kg.

Alla produktionskemikalier som används av tryckeriet måste bedömas av Nordisk Miljömärkning och måste uppfylla kraven i Bilaga 1.

Produktionskemikalier som köpts in separat och läggs till produktionskemikalierna i tryckpressarna måste också tas med.

Om en produktionskemikalie används i samband med mer än en tryckmetod, kan tryckeriet lägga ihop mängderna i den relevanta kategorin över alla tryckmetoder och utifrån detta beräkna om bagatellgränserna uppfylls (t.ex. lim).

Justeringar kan göras för kemikalier som köpts/mottagits årligen, men som inte har förbrukats, genom att ladda upp lagersaldot i slutet av året för den enskilda kemikalien.

Undantag gäller för:

- Produktionskemikalier klassificerade Repr. 1, H360 och/eller Repr. 2 H361 och/eller STOT RE 1 H372 på grund av innehåll av fotoiniatorer och/eller akrylater, får bara användas i ett slutet trycksystem som t ex digitaltryckning, där det inte är någon direkt kontakt/exponering mellan arbetaren och kemikalien. Traditionell UV offset där UV tryckfärgen överförs från öppna behållare eller pumpas till färgkista/färgvals anses vara ett öppet system vilket inte omfattas av undantaget.
- Adressering med bläck undantas från kravet. För adresseringsbläck måste ett säkerhetsdatablad som överensstämmer med standarderna i Bilaga II till REACH (förordning 1907/2006 /EG) eller andra tekniska datablad bifogas.

Bagatellgränser:

Upp till 5 viktprocent av mängden produktionskemikalier i varje kategori och tryckmetod som köpts in årligen kan undantas från kemikaliekraven i Bilaga 1. För tryckfärger, lim och lacker gäller en alternativ bagatellgräns på 10 kg per år och kategori för vilken kraven inte behöver uppfyllas.

Bagatellgränserna gäller dock inte för;

- vaskmedel klassificerade som Aquatic Acute 1 H400, Aquatic Chronic 1-4 H410, H411, H412 eller H413.
- tryckfärger, toner, bläck, lack och lim som används i tryckmaterial som kommer att bära Svanenmärkningen, se krav O27 och O31.

☒ Kompletta lista över produktionskemikalier, ange handelsnamn, funktion, leverantör och inköpta mängder i kg årligen.

- ☒ Ladda upp rapporter/listor med uppgifter om handelsnamn och inköpta mängder årligen. Ladda upp beräkningar för att förklara justeringar baserade på lagersaldon.
- ☒ Undantag på grund av närvaro av fotoinitiatorer och/eller akrylater (UV): Beskrivning av appliceringssystem och hur arbetare är skyddade från exponering.
- ☒ För adresseringsbläck, bifoga säkerhetsdatablad/produktspecifikation som överensstämmer med standarderna i Bilaga II till REACH (förordning 1907/2006/EG).
- ☒ Deklaration från kemikalietillverkaren/leverantören. Bilaga 1 måste användas.

1.5 Utsläpp till luft

Kravet på utsläpp till luft gäller endast för utsläpp av **flyktiga organiska föreningar (VOC)** inom tryckeriet. Kravet baseras på förbrukningen av kemikalier som omfattas av O10 (vaskmedel, tryckfärger, alkohol, andra fuktvtentillsatser osv.) utifrån innehållet av VOC och beroende på om det finns system för insamling/destruktion av VOC.

Om tryckeriet säljer återvunnen VOC eller tar vara på VOC från utgående luft med hjälp av till exempel förbränning (t.ex. heatset) eller avlägsnar eller säljer VOC på något annat kontrollerat sätt (t.ex. kondensering i samband med vissa digitala tryckpressar med våt toner) kan dessa mängder dras av från inköpta/mottagna mängder.

Se Bilaga 5 för riktlinjer och exempel på hur man beräknar utsläpp av VOC.

O11 Förbrukning av VOC

Tryckeriets årliga **VOC-förbrukning** (kg VOC per ton inköpt tryckmaterial) måste vara mindre än eller lika med det tröskelvärde som anges i tabell 7 nedan. Den tillåtna VOC-förbrukningen varierar beroende på **tryckmetod**.

Om tryckeriet använder flera tryckmetoder beräknas tröskelvärdena som ett viktat värde i förhållande till förbrukningen av tryckmaterial i olika tryckmetoder.

Exempel på beräkning av tröskelvärdet vid flera tryckmetoder. Om ett tryckeri använder 500 ton tryckmaterial för arkoffset och 300 ton tryckmaterial för digitaltryck, beräknas det viktade tröskelvärdet som: Beräknat tröskelvärde: $(500/800) * 7 + (300/800) * 5 = 6,25$ kg/ton inköpt tryckmaterial per år.

Tabell 7: Tröskelvärden – VOC-förbrukning (kg/inköpt tryckmaterial) för olika tryckmetoder

Tryckmetod	Tröskelvärde – VOC-förbrukning (Kg/ ton inköpt tryckmaterial)
Arkoffset	7
Digitaltryck	5
Coldset, tidningar	1
Coldset, blanketter	3,5
Coldset-rotation (utom tidnings- och blankettryck)	1,5

Heatset-rotation	3
Flexotryck	1
Kuvertproduktion med flexotryck	1

Se de särskilda instruktionerna för beräkning av VOC-utsläpp för bland annat heatsettryckning i Bilaga 5.

- ☒ Beräkning som visar att kravet uppfylls och rapporter/listor från leverantörer av tryckmaterial som anger typ/material/handelsnamn och mängder inköpta årligen. Se O10.

P6 Förbrukning av VOC

Tryckeriet kan få poäng utifrån den årliga VOC-förbrukningen (kg VOC/ton inköpt tryckmaterial). Tröskelvärdena för varje tryckmetod listas i O11.

Om tryckeriet använder flera tryckmetoder beräknas tröskelvärdena som ett viktat värde i förhållande till förbrukningen av tryckmaterial i olika tryckmetoder, se O11.

Beräkna poäng = $(1 - (\text{VOC förbrukad}/\text{tröskelvärdet})) * 100$

Exempel på beräkning (arkoffsettryckeri): Om tryckeriet använder 4 kg VOC/inköpt tryckmaterial kommer beräkningen se ut som följer:

$(1 - (4/7)) * 100 = 43 \% = 4 \text{ poäng.}$

Tabell 8: P6 Exempel på poäng

Andel (%) av den totala årliga VOC-förbrukning i förhållande till tröskelvärdet (VOC/ton inköpt tryckmaterial)	Poäng
0 – 4 %	0
5 – 24 %	2
25 – 49 %	4
50 – 74 %	6
75 – 99 %	8
100 % (ingen användning av VOC)	10

- ☒ Dokumentationen måste bestå av en beräkning enligt ovanstående alternativ för poängräkning och rapporter/listor från leverantörerna av tryckmaterial med uppgifter om typ/material/handelsnamn och mängder inköpta årligen. Se O10.

1.6 Energi

Kravet på **energiförbrukning** omfattar all energi inköpt av tryckeriet i kWh per **ton inköpt tryckmaterial per år**. Tryckeriet måste rapportera inköpt bränsle för stationär förbränningsanläggning och inköpt energi i form av el, fjärrvärme/-kylning osv.

Kravet för energianvändning är uppdelat i två, del A och del B. Alla ansökare måste rapportera in tryckeriets totala energianvändning per ton inköpt tryckmaterial per år enligt del A. Om tryckeriet inte uppfyller energikravet med det **avancerade tröskelvärdet** i del A, men uppfyller kravet med det **grundläggande tröskelvärdet** i del A måste tryckeriet uppfylla kravet i del B och därmed uppfylla kravet för energianvändningen.

O12 Energianvändning

Ansökaren ska ange tryckeriets årliga totala energiförbrukning per ton inköpt tryckmaterial.

Del A

Mängden energi som förbrukas av tryckeriet måste vara mindre än eller lika med tröskelvärdet för tryckeriets totala energianvändning per ton inköpt tryckmaterial. Den tillåtna energianvändningen varierar beroende på tryckmetod och användningen av antingen det avancerade eller det grundläggande tröskelvärdet, se tabell 9 nedan. Tryckeriets totala energianvändning måste beräknas på årsbasis.

Energiförbrukningen beräknas med hjälp av information i fakturor som mottagits från leverantörer av el, bränsle och värme till det utförande företaget i förhållande till inköpt tryckmaterial på årsbasis.

Tryckerier som säljer överskottsenergi, t.ex. i form av fjärrvärme, får dra av den sålda mängden.

Vid uppvärmning av tryckerier i Island ingår geotermisk energi inte i den förbrukade energin.

Tryckerier som endast utför punktskriftstryck (Braille printing) är undantagna från kravet. Tryckerierna ska dock ange tryckeriets årliga totala energiförbrukning per ton inköpt substrat.

Om tryckeriet använder flera tryckmetoder beräknas tröskelvärdena som ett viktat värde i förhållande till förbrukningen av tryckmaterial i olika tryckmetoder. Beräkningen görs med endast det avancerade eller det grundläggande tröskelvärdet.

Exempel på beräkning av tröskelvärdet vid flera tryckmetoder. Om ett tryckeri använder 500 ton tryckmaterial för arkoffset och 300 ton tryckmaterial för digitaltryck, beräknas de viktade tröskelvärdena som:

Beräknat avancerat tröskelvärde: $(500/800) * 900 + (300/800) * 2100 = 1350$ kWh/ton inköpt tryckmaterial per år.

Beräknat grundläggande tröskelvärde: $(500/800) * 1700 + (300/800) * 3700 = 2450$ kWh/ton inköpt tryckmaterial per år.

Om tryckeriet inte kan dokumentera sin elförbrukning utifrån en direkt betalning till en elleverantör (t.ex. ett tryckeri som hyr in sig i en byggnad), ska tryckeriet antingen:

- a) installera elmätare och läsa av den totala årliga förbrukningen, eller
- b) använda en kompetent energispecialist med relevant kunskap om energibesparingar i byggnader och/eller trycktekniker för att beräkna/uppskatta/verifiera tryckeriets årliga elförbrukning.

Om tryckeriet inte kan dokumentera sin användning av uppvärmning/kylning genom direkt betalning till leverantör (t.ex. ett tryckeri som hyr in sig i en byggnad), och tryckeriet inte använder el för uppvärmningen, måste tryckeriet beräkna sin totala energiförbrukning genom att beräkna värmeförbrukningen utifrån byggnadens värmeförbrukning och addera denna till elförbrukningen. Tryckeriets andel av byggnadens totala värmeförbrukning beräknas utifrån tryckeriets golvyta i förhållande till hela byggnadens uppvärmda yta.

All golvyta som ska undantas från denna beräkning måste godkännas i förväg av Nordisk Miljömärkning.

Exempel på beräkning av värmeförbrukning för ett tryckeri som har sin verksamhet i en hyrd lokal: Om tryckeriet har en golvyta på 2 000 m² och ligger i en 50 000 m² byggnad med en total värmeförbrukning på 500 000 kWh per år,

kommer tryckeriets värmeförbrukning vara $500\ 000 * 2\ 000 / 50\ 000 = 20\ 000\ kWh$ per år.

Tabell 9: Tröskelvärden – genomsnittlig energiförbrukning (kWh/inköpt tryckmaterial) för olika tryckmetoder

Tryckmetod	Tröskelvärde – Genomsnittlig energiförbrukning (kWh/inköpt tryckmaterial)
Arkoffset	Avancerad: 900 Grundläggande: 1700
Digitaltryck	Avancerad: 2100 Grundläggande: 3700
Coldset, tidningar	Avancerad: 400 Grundläggande: 800
Coldset, blanketter	Avancerad: 700 Grundläggande: 1300
Coldset-rotation (utom tidningar)	Avancerad: 500 Grundläggande: 850
Heatset-rotation	Avancerad: 600 Grundläggande: 1100
Flexotryck (utom kuvertproduktion)	Avancerad: 250 Grundläggande: 350
Kuvertproduktion med flexotryck	Avancerad: 500 Grundläggande: 800

Energiinnehållet i olika bränslen och fjärrvärme anges i Bilaga 5.

Del B

Tryckerier som äger sin byggnad (vilket inkluderar tryckerier som finns i samma byggnad som andra delar av företaget):

- Tryckeriet måste ha en åtgärdsplan för att minska energiförbrukningen med minst 50 % (i förhållande till skillnaden mellan energiförbrukningen vid ansökningstillfället och den avancerade tröskelnivån) minst tre år efter att licensen har beviljats. Tryckerier som inte uppfyller kravet mister licensen. Planen ska genomföras av en kompetent energispecialist med relevant kunskap om energibesparingar i byggnader och/eller trycktekniker.

Tryckerier som har sin verksamhet i en hyrd lokal:

- Tryckeriet måste ha en åtgärdsplan för att minska energiförbrukningen med minst 25 % (i förhållande till skillnaden mellan energiförbrukningen vid ansökningstillfället och den avancerade tröskelnivån) minst tre år efter att licensen har beviljats. Tryckerier som inte uppfyller kravet mister licensen.

Planen ska genomföras av en kompetent energispecialist med relevant kunskap om energibesparingar i byggnader och/eller trycktekniker.

Exempel på hur man beräknar energireduceringskravet på 50 %. Om energiförbrukningen är 1100 kWh/ton vid ansökningstillfället och det avancerade tröskelvärdet är 900 kWh/ton, måste energiförbrukningen minskas med minst 100 kWh/ton, dvs. till 1000 kWh/ton senast 3 år efter ansöknings-tillfället. Skillnaden i energiförbrukning och beräknas $(1100-900) = 200\ kWh/ton$. $(200 * 50\% = 100\ kWh/ton)$.

Företag som använder del B omfattas av kravet; O22 årlig uppföljning av licensen. De kontinuerliga åtgärdsmålen och mål för reduktion av energiförbrukningen ska rapporteras årligen även efter att kravet är uppfyllt.

- Del A: Beräkning och dokumentation (fakturor från leverantörer av el, bränsle och värme) som visar att kravet uppfylls.
- Del A: När ingen individuell energimätning finns (t.ex. ett tryckeri som har sin verksamhet i en hyrd lokal): Beräkning och dokumentation från oberoende tredje part som verifierar tryckeriets årliga elförbrukning.
- Del B (Tryckerier som äger sin byggnad): Kopia av åtgärdsplanen för att minska energiförbrukningen med minst 50 % (i förhållande till skillnaden mellan energiförbrukningen vid ansökningstillfället och den avancerade tröskelnivån) senast 3 år efter att licensen har beviljats.
- Del B (Tryckerier som har sin verksamhet i en hyrd lokal): Kopia av åtgärdsplanen för att minska energiförbrukningen med minst 25 % (i förhållande till skillnaden mellan energiförbrukningen vid ansökningstillfället och den avancerade tröskelnivån) senast 3 år efter att licensen har beviljats.

Ett certifierat energiledningssystem enligt ISO 50001 eller EN 16247-1 kan utgöra underlag för de specifika målen och åtgärdsplaner.

- Del B: Dokumentation som visar att åtgärdsplanen genomförs av en kompetent energispecialist med relevant kunskap om energibesparingar i byggnader och/eller trycktekniker.

P7 CO₂ beräkning

Tryckeriet kan tilldelas 1 poäng om det är certifierat för att beräkna klimatpåverkan för tryckeriet eller enskilda grafiska produkter enligt följande villkor:

- Verktöget för CO₂-beräkning överensstämmer med ISO 16759 och GHG-protokollet², exempelvis ClimateCalc³. Förutsättningar och gränser som underlag för CO₂-beräkningsverktöget ska beskrivas.
  - Beräkningen/beräkningsverktöget måste vara certifierat och verifierat av en oberoende tredje part.
  - Om tryckeriet avser att kommunicera sina CO₂-beräkningar ska det vara tydligt vilka utsläppskällor, CO₂-faktorer, förutsättningar och gränser som har använts i beräkningen.
- Beskrivning av verktöget för CO₂-beräkning i enlighet med kravet.
- Giltigt certifikat från ClimateCalc eller liknande system/verktög.
- Exempel på hur tryckeriet kommunicerar sina CO₂-beräkningar på trycksaker.

² <https://ghgprotocol.org>, visited November 2020.

³ <https://eu.climatecalc.eu/> (visited 7/6-2019).

1.7 Plastemballage använda för att skydda trycksaker

O13 Plastemballage använda för att skydda trycksaker

Plast till emballering får inte innehålla PVC

Plastemballage är förpackningsmaterial som används som skydd och emballering av enskilda/ uppsättningar av trycksaker under lagring, transport och distribution.

- Intyg från tryckeriet att kravet är uppfyllt. Bilaga 4 kan användas.

1.8 Avfall

Kravet för avfall gäller tryckeriet. Kravet består av ett obligatoriskt krav på ett system för avfallshantering och möjligheter för tryckeriet att få poäng utifrån mängden avfallspapper och avfallssortering.

O14 System för avfallshantering

Tryckeriet ska ha ett system i bruk för avfallshantering, som tar upp och dokumenterar åtgärder som vidtas för att minska mängden fast och flytande avfall, inklusive makulatur, avfall från andra tryckmaterial än papper, färgavfall, vaskmedel och fuktavfall enligt definition av lokala eller nationella tillsynsmyndigheter.

Systemet ska vara dokumenterat och ska innehålla information om åtminstone följande procedurer:

- hantering, insamling, separering och användning av återvinnbara material från avfallsströmmen
- hantering, insamling, separering och avyttring av farligt avfall, enligt definition från berörda lokala och nationella tillsynsmyndigheter
- hur de enskilda fraktionerna hanteras (intern eller extern återanvändning, återvinning, energianvändning, deponering eller annat).

- Tryckeriet ska tillhandahålla en plan för minimering och hantering av avfall. Om tryckeriet är miljöcertifierat (ISO 14001, EMAS) eller har en miljölicens från myndigheterna, räcker det att avfallsplanen laddas upp från systemet tillsammans med miljöledningscertifikatet/miljölicensen.

- Dokumentation av avfallshantering, t.ex. fakturor eller årsbesked från avfallshanterare.

P8 Makulatur

Tryckeriet kan få upp till 10 poäng beroende på mängden makulatur.

Tröskelvärden för varje enskild tryckmetod listas i tabell 10 nedan.

Beräkna makulaturen i procent för tryckmetoden baserat på vikten som anges på fakturan från mottagaren av makulaturen, eller genom att väga tryckeriets makulatur, i förhållande till pappersförbrukningen på årsbasis. Makulatur som genereras i samband med extern efterbehandling måste också ingå i beräkningen.

Makulatur från extern efterbehandling omfattar makulatur från kemiska efterbehandlare i O3 samt makulatur från efterbehandlare som endast utför mekanisk efterbehandling.

Om all efterbehandling utförs externt måste tryckeriets makulatur multipliceras med 2 för att ge en siffra för totala makulaturen, såvida inte tryckeriet kan visa att någon annan siffra gäller för makulatur genererad av externa efterbehandlare/bokbinderier.

Om tryckeriet använder flera tryckmetoder beräknas tröskelvärdena som ett viktat värde i förhållande till mängden av makulatur.

Exempl på beräkning av tröskelvärdet vid flera tryckmetoder. Om ett tryckeri använder 500 ton tryckmaterial för arkoffset och 300 ton tryckmaterial för digitaltryck, beräknas de viktade tröskelvärdena som: Beräknat tröskelvärde: $(500/800) * 25 + (300/800) * 18 = 22,7 \%$.

Tabell 10: Tröskelvärden – genomsnittlig makulatur %

Tryckmetod	Tröskelvärden – makulatur (%)
Arkoffset	25
Digitaltryck	18
Coldset, tidningar	10
Coldset, blanketter	17
Coldset-rotation (utom tidnings- och blankettryck)	18
Heatset-rotation	21
Flexotryck	11
Kuvertproduktion med flexotryck	15

Beräkna poäng = $1 - (\text{mängd makulatur} / \text{tröskelvärdet}) * 100$

Exempel på poängberäkning (arkoffsettryckeri): Om tryckeriets mängd av makulatur beräknas till 18 % blir uträkningen som följer:

$(1 - (18/25)) * 100 = 28 \% = 6 \text{ poäng}$

Tabell 11: P8 exempel på poäng

Andel makulatur (%) i förhållande till tröskelvärdet för makulatur (%)	Poäng
0	0
1 – 10 %	2
11 – 20 %	4
21 – 40 %	6
41 – 60 %	8
61 – 100 %	10

- Tryckeriet ska tillhandahålla en beskrivning av beräkningen enligt alternativet för poängsättning som beskrivs ovan, samt ett årsbesked eller liknande från mottagaren som dokumenterar mängden makulatur som har avyttrats, eller detaljer om hur makulaturen har vägts.
- En kopia av fakturor eller årsbesked från mottagaren som dokumenterar mängden makulatur som har avyttrats eller detaljer om hur makulaturen har vägts.

P9 Osorterat avfall

Tryckeriet kan tilldelas upp till 5 poäng utifrån mängden blandat avfall i kg per ton tryckmaterial (osorterat/olämpligt för återvinning av fast avfall som förbränns eller går till deponi).

Om hushållsavfall kan separeras, kan det uteslutas från beräkningen.

Tabell 12: P9 exempel på poäng

Blandat avfall (kg/ton inköpt tryckmaterial)	Poäng
0	5
1 – 5	4
6 – 10	3
11 – 15	2
16 – 20	1
Över 20	0

- Tryckeriet ska tillhandahålla en beskrivning av beräkningen enligt alternativet för poängsättning som beskrivs ovan samt ett årsbesked eller liknande från mottagaren som dokumenterar mängden osorterat avfall som avyttrats (kg).

1.9 Miljömärkta produkter och tjänster

Kravet belönar tryckeriets inköp av miljömärkta produkter och tjänster. Detta krav har inkluderats för att öka medvetenheten om gröna inköspolicyer.

P10 Inköp av miljömärkta produkter och tjänster

Tryckeriet kan få upp till 3 poäng utifrån sin årliga användning av miljömärkta produkter och tjänster. Produkterna och tjänsterna listas i tabell 13 nedan:

Tabell 13: P10 exempel på möjliga poäng

Miljömärkta produkter och tjänster	Poäng
100 viktprocent av alla använda trasor eller 90 viktprocent av alla använda arbetskläder rengörs/tvättas på en Svanenmärkt textilservice/tvättinrättning	1
Minst 90 viktprocent av arbetskläderna som används i produktionen är Svanenmärkta eller EU Ecolabel-märkta	1
100 % av anlidade städtjänster är Svanenmärkta	1
100 viktprocent av industriellt torkpapper som används i tryckprocessen (innefattar inte torkpapper på toaletter och liknande) är Svanenmärkt eller EU Ecolabel-märkt	1
100 viktprocent av industriella vask- och avfettningsmedel som används är Svanenmärkta	1
100 % av inköpt el som används är Miljömärkt enligt Bra miljöval, EKO Energy eller motsvarande*	1

* *Miljömärkning för elektricitet granskad enligt kriterierna som finns här (länk) (Bra Miljöval). Bra Miljöval and EKO-Energy granskar och licensierar.*

- Tryckeriet ska tillhandahålla en beskrivning av beräkningen enligt alternativen för poängsättning ovan.
- Dokumentation för förbrukning/inköp av miljömärkta produkter och tjänster.

1.10 Användning av Svanenlogotypen på trycksaker

Kravet belönar tryckeriets användning av Svanenlogotypen på sina trycksaker. Det här kravet har inkluderats för att öka medvetenheten om användningen av Svanenlogotypen på trycksaker hos tryckeriet och deras kunder i branschen.

P11 Användning av Svanenlogotypen på trycksaker

Tryckeriet kan tilldelas upp till 5 poäng beroende på antingen a) det årliga antalet **order** med Svanenlogotypen på trycksaker eller b) andel (ton)

tryckmaterial med Svanenlogotypen på trycksaker i förhållande till den totala mängden tryckt material.

Exempel med alternativ a): Om tryckeriet tillverkar 150 order per år och 12 av dem är Svanenmärkta trycksaker, tilldelas tryckeriet: $(12/150) * 100 = 8\% = 1$ poäng.

Tabell 14: P11 Exempel på poäng

Årligt antal tillverkade Svanenmärkta order i förhållande till totala antalet order (som kan märkas) eller ton tryckmaterial med Svanenlogotypen i förhållande till den totala mängden tryckt material	Poäng
0 – 4 %	0
5 – 10 %	1
11 – 15 %	2
16 – 25 %	3
26 – 49 %	4
Över 50 %	5

- Tryckeriet ska tillhandahålla en beskrivning av beräkningen i enligt alternativten för poängsättning ovan samt en årlig specifikation av producerade order.

2 Miljöledning inklusive myndighetskrav

För att säkerställa att Svanens krav uppfylls ska det finnas ett dokumenterat ledningssystem med följande rutiner implementerade.

Om tryckeriet har ett certifierat kvalitetsledningssystem enligt ISO 9001 eller miljöledningssystem enligt ISO 14 001 eller EMAS, där följande rutiner är implementerade räcker det att certifieringsorganets revisor intygar att kraven implementerats.

O15 Organisation och ansvar

Ett organisationsschema ska upprättas. Ansvar och befogenheter för centrala funktioner ska definieras. Ansvar för Svanenlicens, marknadsföring, utbildning, inköp och ekonomi ska framgå samt att kontaktperson till Nordisk Miljömärkning namnges.

- Kopia av organisationsschema.

O16 Dokumentation

Licensinnehavaren ska arkivera den dokumentation som sänts in i samband med ansökan eller på motsvarande sätt upprätthålla information i Svanens datasystem så länge Svanenlicensen gäller. Samtliga dokument som gäller licensen ska finnas lätt tillgängliga hos licensinnehavaren. Det kan exempelvis vara dokument om interna kontroll- och mät rapporter. Kontaktperson mot Nordisk Miljömärkning ansvarar för att dokumentationen är uppdaterad och tillgänglig.

- Kontrolleras på plats vid behov.

O17 Ändringar, avvikelser och internrevision

Tryckeriet måste genom procedurer eller instruktioner säkerställa att:

- I händelse av planerade förändringar som påverkar kraven för Svanenmärkningen måste kontaktpersonen meddela Nordisk Miljömärkning innan ändringarna genomförs. Det kan till exempel handla om en förändring av kemikalier eller trycktekniker. Tryckeriet får endast använda kemikalier som har bedömts av Nordisk Miljömärkning.
- I händelse av oförutsedda avvikelser som påverkar hur väl miljömärkningskraven uppfylls, måste kontaktpersonen omedelbart meddela Nordisk Miljömärkning skriftligen.
- Det finns ett system för hantering av reklamationer och klagomål.

☒ Kopia av rutinen vid planerade förändringar, internrevision, oförutsedda avvikelser och reklamationer.

O18 Utbildning

Alla anställda och entreprenörer som deltar i den dagliga verksamheten ska ha god miljökunskap för att säkerställa att Svanens krav uppfylls.

De anställda ska utbildas kontinuerligt i generella miljöfrågor och speciellt i dem med anknytning till vars och ens arbetsområde som har en koppling till uppfyllande av Svanens krav.

Deltagande i utbildningen ska dokumenteras. Entreprenörer ska delta i tryckeriets utbildning eller visa dokumentation på att de genomgått likvärdig utbildning.

🔗 Listor över deltagare efter avslutad utbildning.

O19 Kundinformation

Kunderna ska informeras om att de anlitar ett Svanenmärkt tryckeri och vad det innebär.

☒ Kopia av rutinen som beskriver hur kunderna informeras.

O20 Lagar och förordningar

Verksamheten ska säkerställa att gällande lagstiftning följs, avseende arbetsmiljö, yttre miljö, ekonomi, hygien och hälsa.

Verksamheten får inte ha någon form av negativ myndighetsanmärkning som inte har korrigerats inom den frist övervakande myndighet har tilldelat. Om kravet inte uppfylls kan Nordisk Miljömärkning säga upp licensen.

☒ Underskriven ansökningsblankett.

O21 Strategiska mål för att minska miljöpåverkan

Tryckeriet ska ha rutiner som visar hur det arbetar med strategiska mål för att minska miljöpåverkan från produktionen av trycksaker, som: kartläggning av åtgärder för energieffektivitet, fokus på produktionskemikalier (innehåll av VOC, minskning av VOC), utformning av trycksaker för att minimera avfall, dialog med leverantörer om användning/val av tryckmaterial med låg miljöpåverkan.

Målen måste vara kvantitativa och tidsbaserade, och de måste beslutas av företagets ledning. De strategiska målen måste utvärderas minst en gång per år av ledningen.

- ☒ Bifoga rutiner för policyer eller motsvarande dokumentation av tillverkarens arbete med miljömål, som visar att kravet uppfylls. Protokoll från ledningens årliga utvärdering av efterlevnaden av de strategiska målen.

O22 Uppföljning av licens

Tryckeriet ska löpande säkerställa att kraven i kriterierna uppfylls under licensens giltighetstid. Minst en gång per år (senast 6 månader efter årsbokslut) ska en intern genomgång av verksamheten göras.

Följande områden ska gås igenom:

- Tryckmaterial, krav O4, O5, O6, O7 och O8
- Kemikalier, krav O10
- VOC, krav O11
- Energi (om Del B används), krav O12

Tryckerier som äger sin byggnad måste minska energiförbrukningen med minst 50 % (i förhållande till skillnaden mellan energiförbrukningen vid ansökningstillfället och den avancerade tröskelnivån) senast 3 år efter att licensen har beviljats.

Tryckerier som har sin verksamhet i en hyrd lokal måste minska energiförbrukningen med minst 25 % (i förhållande till skillnaden mellan energiförbrukningen vid ansökningstillfället och den avancerade tröskelnivån) senast 3 år efter att licensen har beviljats.

Målen och de kontinuerliga förbättringarna för minskning av energiförbrukningen ska rapporteras årligen även efter att kravet uppfyllts.

- Uppföljning på strategiska mål för att minska miljöpåverkan O21.

Nordisk Miljömärkning kan be om rapporter från den interna genomgången samt genomföra kontroller av ett urval eller samtliga krav. Information om kontrollen ges i förväg.

- ☒ Rutin för uppföljning av licens.

3 Poängsammanställning

O23 Krav på uppnådda poäng

Tryckeriet ska uppnå minst 19 poäng.

Tabellen nedan sammanfattar kraven för poängsättning och hur många poäng som finns maximalt från respektive krav.

Tabell 15: Totalpoäng

Poängkrav	Uppnådd poäng	Maximal poäng
P1 Tryckmaterial		5
P2 Kontrollerat och miljömärkt papper		10
P3 Innehåll av återvunnet material		5
P4 Monomaterial		5
P5 Återvunnet material och monomaterial		10
P6 VOC		10
P7 CO ₂ beräkning		1
P8 Makulatur		10
P9 Osorterat avfall		5

P10 Miljömärkta produkter och tjänster		3
P11 Användning av Svanenlogotypen på trycksaker		5
Totalt		59

- Sammanfattning av poängen enligt tabellen ovan.

4 Särskilda krav för användning av Svanenlogotypen på trycksaker

Följande krav gäller för trycksaker som kommer att bära Svanenmärket. Bilagor i till exempel tidskrifter och tidningar behöver bara uppfylla kraven om Svanenlogotypen även finns med på bilagan.

Observera att en speciell logotyp ska användas för Svanenmärkta transport-/post- och e-handelsförpackningar. Riktlinjer för användning och placering av logotypen har också tagits fram. De grafiska riktlinjerna för Svanenmärkning av transport-/post- och e-handelsförpackningar finns här: <https://www.svanen.se/for-licensinnehavare/kommunicera-svanenmarkningen/riktlinjer-for-marknadsforing/>

O24 Papper

Pappersmaterial som används i Svanenmärkta trycksaker måste utgöras av kontrollerat eller Svanenmärkt papper.

Andra delar än papper som metallstänger, häftning eller plastomslag får inte överstiga 10 % av den totala vikten av den Svanenmärkta trycksaken.

När det gäller brevpapper och kontorsmaterial som böcker, mappar, ringpärmar, anteckningsblock och blanketter får andelen andra delar än papper inte överskrida mer än 20 % av den totala vikten av den Svanenmärkta trycksaken.

Andra delar än papper för brevpapper och kontorsmaterial som metallstänger, eller plastomslag ska lätt kunna tas bort för att säkerställa att dessa komponenter inte hindrar återvinningsprocessen.

Vidhäftade bilagor betraktas som en del av trycksaken.

- Ladda upp en kopia av den ifyllda och undertecknade Bilaga 4.

O25 Kartong/Wellpapp för förpackning

Endast förpackningar definierade och producerade som transport-/post-/e-handelsförpackning* tillverkade av pappersmaterial kan använda Svanenlogotypen.

Förpackningen måste vara kommersiell/produktneutral när det gäller produkt(er) i förpackningen, t.ex. inget tryck/bilder som visar/beskriver den faktiska produkten i förpackningen. Företagets varumärke/logotyp/namn kan dock visas på förpackningen.

Kravet omfattar inte mat/dryckesförpackningar.

- Pappersmaterialet som används i Svanenmärkt tryckt transport-/post-/e-handelsförpackning måste bestå av kontrollerat eller Svanenmärkt papper eller **kontrollerad kartong, wellpapp/korrugerat papper**.

- Andra delar som inte är papper, t.ex. tejp eller metallklämmor, får inte överstiga 5 % av den totala vikten av den Svanenmärkta tryckta transport-/post-/e-handelsförpackning.
- Produktdelar som inte är papper, t.ex. tejp eller metallklämmor, ska lätt kunna tas bort (enligt CEPI/FEFCO-riktlinjer⁴) för att säkerställa att dessa komponenter inte hindrar återvinningsprocessen.
- Etiketter får inte användas.
- PVC i tejp, får inte användas.
- Vax, ytbehandlingar av latex eller laminering får inte användas.

Bilagor som är fixerade och gjorda av samma kontrollerade kartongmaterial anses vara en del av den tryckta förpackningen. Pack/fyllnadsmaterial eller icke-fasta bilagor ingår inte i den Svanenmärkta produkten.

* Tertiär förpackning/transportförpackning underlättar skydd, hantering och transport av en serie försäljningsenheter eller sekundärförpackningar för att gruppera allt i enhetslaster under transport. Denna typ av förpackning ses sällan av konsumenten.

Post- och e-handelsförpackningar: postförpackningar är en form av engångsförpackning som används för frakt av produkter, varor eller beställningar från B2B eller B2C medan e-handelsförpackningar kan returneras. Förpackningen tillverkas vanligtvis av wellpapp.

☒ Ladda upp en kopia av den ifyllda och undertecknade Bilaga 4.

O26 Textil och skivor

Textil som används till Svanenmärkta trycksaker måste bestå av antingen:

- Svanenmärkta eller EU Ecolabel-märkta textil.
- OEKO-TEX 100 certifierat textil gjord av 100% Post-konsument återvunnen polyester (rPET).

Den återvunna polyestern måste vara certifierad enligt Recycled Claim Standard (RCS), Global recycled standard eller motsvarande certifieringsstandard.

Skivor/paneler om används till Svanenmärkta trycksaker måste bestå av:

- Svanenmärkta skivor/paneler för inomhus- och utomhusbruk.

Andra material som t ex metallklämmor eller plastomslag får inte överstiga 10 vikt-% av den totala vikten av den Svanenmärkta trycksaken.

Vid tryckning av Svanenmärkta akustiska paneler, eller om de akustiska panelerna används som underlag för ett tryckt textilmaterial, får tryckningen inte ha någon negativ inverkan på den primära funktionen att absorbera ljudvågor.

Vid stående vepor, tryckt duk på träram och liknande produkter, betraktas endast det informationsbärande materialet som en trycksak.

☒ Ladda upp en kopia av den ifyllda och undertecknade Bilaga 4, se O24.

O27 Tryckfärger, toner, bläck, lacker och lim

⁴ https://www.cepi.org/wp-content/uploads/2020/10/Cepi_recyclability-guidelines.pdf

Alla tryckfärger, toner, bläck, lacker och lim som används i Svanenmärkta trycksaker måste bedömas av Nordisk Miljömärkning och måste uppfylla kraven i Bilaga 1.

Tryckeriet måste se till att alla tryckfärger, toner, bläck, lacker och lim som är undantagna från krav O10 inte används i Svanenmärkta trycksaker.

- Ladda upp en kopia av den ifyllda och undertecknade Bilaga 4, se O24.

O28 Laminering och PVC

Svanenmärkta trycksaker får inte innehålla PVC.

Laminering får endast användas för att öka hållbarheten hos produkter med en livslängd på minst ett år, till exempel böcker, pärmar, mappar, övningshäften, kalendrar, anteckningsböcker och dagböcker.

Laminering får inte användas i tidskrifter.

Dubbellaminering får inte användas i någon trycksak.

- Ladda upp en kopia av den ifyllda och undertecknade Bilaga 4, se O24.

O29 Parfymer

Parfymer/dofter får inte tillsättas till Svanenmärkta trycksaker (t.ex. doftlack). Förpackade produktprover med parfym, vidhäftade på en trycksak eller avtagbara skrapprover, omfattas inte av detta.

- Ladda upp en kopia av den ifyllda och undertecknade Bilaga 4, se O24.

O30 Tryckerileverantörer och efterbehandlare (bokbinderier)

Alla tryckerileverantörer som används i produktionen av trycksaker som ska förses med Svanenmärket måste vara licensierade för att använda Svanenmärket. Alla externa efterbehandlare som omfattas av O3 måste vara kontrollerade.

- Ladda upp en kopia av den ifyllda och undertecknade Bilaga 4, se O24.

O31 Spårbarhet

Om endast en del av tryckeriets produktion är Svanenmärkt måste ordrar med Svanenmärket tydligt märkas upp för att de ska kunna skiljas från andra ordrar. Information måste också visas om:

- namn och kvalitet på papper, textil eller paneler
- namn på tryckfärger, toner, bläck, lacker och lim
- anlitade underleverantörer
- hur Svanenlogotypen återges på enheterna av trycksaker (t.ex. med hjälp av ordersedlar eller beställningspåsar).

- Ladda upp en kopia av den ifyllda och undertecknade Bilaga 4, se O24.

Regler för Svanenmärkning av tjänster

För att enkelt kunna identifiera Svanenmärkta tjänster, ska licensnumret samt en beskrivande undertext skrivas ut tillsammans med Svanenmärket.

Den beskrivande undertexten för 041 Tryckerier, trycksaker, kuvert och andra förädlade pappersprodukter är enligt följande:

- För tryckeriet som helhet: **Tryckeri**
- För Svanenmärkta trycksaker som tillverkats på ett Svanenmärkt tryckeri: **Trycksak**

Mer information om regler, avgifter och grafiska riktlinjer finns på [Regler för nordisk miljömärkning - svanen.se](https://www.svanen.se/regler-for-nordisk-miljomarkning).

Svanenmärkta trycksaker

Om tryckeriet eller tryckeriets kunder vill ange att en trycksak är Svanenmärkt måste miljömärket tryckas på trycksaken. Alternativt kan man skriva att trycksaken är Svanenmärkt utan att använda logotypen – och bara ange licensnumret.

Observera att det finns särskilda krav för alla trycksaker som ska förses med miljömärket (se avsnitt 4). En eller flera av följande tilläggstexter ska användas:

Danska: Tryksag

Svenska: Trycksak

Finska: Painotuote

Norska: Tryksak

Isländska: Prentgripur

Engelska: Printed Matter

För kuvert ska tilläggstexten vara ”Kuvert” på svenska och motsvarande på övriga språk.

Om licensinnehavaren vill använda en annan beteckning än trycksak som tilläggstext eller ett annat språk än de här nämnda ska detta godkännas i förväg av Nordisk Miljömärkning.

Kuvert och andra trycksaker som marknadsförs av flera tryckerier/producenter, får marknadsföras som Svanenmärkta om alla tryckerier/producenter som är inblandade också är Svanenmärkta. På motsvarande sätt kan samma trycksaker med exakt samma handelsnamn inte marknadsföras i de nordiska länderna med både en Svanenmärkt variant och en utan.

Förpackningar: Bara förpackning producerad som transport-/post-/e-handelsförpackning kan använda Svanenlogotypen.

Grafiska riktlinjer för Svanenmärkta transport-/post-/e-handelsförpackning finns på: <https://www.svanen.se/for-licensinnehavare/kommunicera-svanenmarkningen/riktlinjer-for-marknadsforing/>

Efterkontroll

Nordisk Miljömärkning kan kontrollera att tryckeriet uppfyller Svanens krav även efter att licens har beviljats. Det kan t.ex. ske genom besök på plats eller stickprovskontroll.

Visar det sig att tryckeriet inte uppfyller kraven kan licensen dras in.

Kriteriernas versionshistorik

Nordisk Miljömärkning fastställde version 6.0 av kriterierna för tryckerier och trycksaker den 17 mars 2021 och de gäller till och med 31 december 2026.

Den 17 augusti 2021 beslutade Nordisk Miljömärkning att justera bilaga 1 (klassificering av produktionskemikalier) gällande fuktvtentillsatser och dessutom bilaga 1 och 2 (förbjudna ämnen i kemiska produkter) angående substanser som finns på List II av EU-medlemslandinitiativen "Endocrine Disruptor Lists". Den nya versionen heter 6.1.

Den 8 mars 2022 beslutade Nordisk Miljömärkning att justera bilaga 1, förbjudna ämnen i kemiska produkten, gällande halogenerade pigment samt BHT i offset färger. Den nya versionen heter 6.2.

Den 7 juni 2022 beslutade Nordisk Miljömärkning att justera bilaga 1, förbjudna ämnen i kemiska produkter, gällande isotiazolioner och bronopol. Den nya versionen heter 6.3.

Den 25 oktober beslutade Nordisk Miljömärkning att justera krav O6 Andra tryckmaterial än papper, gällande mängd substrat som är undantagen från kravet från 15 % till 25 % (tidsbegränsad anpassning). Ytterligare är tryckerier som endast utför punktskrift undantagna från krav O12, energianvändning. Den nya versionen heter 6.4.

Den 14 februari 2023 beslutade Nordisk Miljömärkning att justera krav 01, typ av tryckeri, avseende tryckerier med flera tryckmetoder, varav en av metoderna utgör maximalt 5 % av den totala förbrukningen. Den nya versionen heter 6.5.

Den 23 Maj 2023 beslutade Nordisk Miljömärkning att justera bilaga 1, klassificering av produktionskemikalier gällande kemiska produkter klassade H317 och H334 använda i slutna system. Dessutom har krav på förbjudna ämnen i kemiska produkter gällande klorerade fenoler i sublimation dye inks justerats. Den nya versionen heter 6.6.

Den 27 juni 2023 beslutade Nordisk Miljömärkning att justera krav O6 Andra tryckmaterial än papper till att endast inkludera PVC och PVC coating/beläggning. Beräkningsmetoden har ändrats från totalt inköp av andra tryckmaterial än papper till totalt inköp av tryckmaterial (papper + andra tryckmaterial än papper). Dessutom har produktionskemikalier klassade som

Repr. 1, H360 på grund av innehåll av akrylater (som används i ett slutet trycksystem), undantagits från krav O10 Kemikalier. Den nya versionen heter 6.7.

Den 26 september 2023 beslutade Nordisk Miljömärkning att justera Bilaga 1, förbjudna ämnen i kemiska produkter, gällande perfluorerade och polyfluorerade alkylerade föreningar. Den nya versionen heter 6.8.

Den 21 november 2023 beslutade Nordisk Miljömärkning att förlänga kriteriedokumentet med 12 mdr. till 31 december 2027. Den nya versionen heter 6.9.

Den 19 december 2023 beslutade Nordisk Miljömärkning att justera Bilaga 1, förbjudna ämnen i kemiska produkter, gällande Diphenyl(2,4,6-trimetylbenzoyl) phosphine oxide (TPO) listade på SVHC kandidatlista och Trimethylolpropane triacrylate (TMPTA) med CAS 15625-89-5 klassade Carc 2, H351. Undantaget för tör toner som innehåller perfluorerade och polyfluorerade alkylerade föreningar förlängas med 3 månader till den 30 juni 2024. Den nya versionen heter 6.10.

Den 2 april 2024 beslutade Nordisk Miljömärkning att justera Bilaga 1, förbjudna ämnen i kemiska produkter, gällande innehåll av isotiazolinoner. Gränsen på 500 ppm gäller inte för produktionskemikalier klassificerade som Skin Sens 1, H317 och Resp. Sens 1 H334 om det beror på innehåll av isotiazolinoner, designade för att användas i slutna trycksystem. Den nya versionen heter 6.11.

Den 28 maj 2024 beslutade Nordisk Miljömärkning att förlänga undantaget för torr toner som innehåller perfluorerade och polyfluorerade alkylerade föreningar med 6 månader till den 31 december 2024 (Bilaga 1, förbjudna ämnen i kemiska produkter). Den nya versionen heter 6.12.

Den 19 november 2024 beslutade Nordisk Miljömärkning att justera krav P11 så att volym också kan användas i beräkningen. OEKO-TEX 100-certifierad textil gjord av 100% Post-konsument återvunnen polyester (rPET) får nu användas till att producera Svanenmärkta trycksaker. Undantaget för latexbläck, torr och våt toner som innehåller perfluorerade och polyfluorerade alkylerade föreningar har förlängts med 6 månader till den 30 juni 2025 (Bilaga 1, förbjudna ämnen i kemiska produkter). Den nya versionen heter 6.13.

Nya kriterier

Vid en eventuell framtida utvärdering av kriterierna kommer följande punkter att övervägas:

- Produktdefinition – nya typer av trycktekniker och nya typer av trycksaker som förpackningar
- Tryckmaterial – ytterligare analys av miljöpåverkan från andra tryckmaterial än papper
- Energianvändning – energibesparingar hos tryckeriet
- Användning av kemikalier
- Trycksakers återvinnbarhet

Bilaga 1 Kemikalier, folier för folietryck och laminat

Denna deklaration används av tillverkare/leverantörer av kemikalier eller folier för folietryck och laminat som används i Svanenmärkta tryckerier. Deklarationen måste fyllas i "the Supply Chain Declaration Portal".

Observera att innehållet av VOC tillsammans med item namn (produktnamn) och namn på återförsäljare/leverantör kommer att publiceras/vara synlig för tryckerier, antingen alla om ingen sekretessbegränsning väljs och om sekretess begränsar endast de företag med särskilt tillstånd.

Fyll i deklarationen för identifiering av material/kemikalier:

Detta intyg baseras på den kunskap vi har vid tidpunkten för ansökan utifrån tester och/eller intyg från råvarutillverkare och med reservation för att nya tekniska framsteg och ny kunskap kan komma fram. Skulle sådan ny kunskap uppstå som påverkar Nordisk Miljömärknings krav, måste den undertecknade skicka in ett uppdaterat intyg till Nordisk Miljömärkning.

Nordisk Miljömärkning har rätt att söka information om produktens fulla kemiska sammansättning hos tillverkare/leverantör av kemikalier för att vid behov kontrollera produktens innehåll.

Land	Återförsäljare/leverantör	Handelsnamn*	Eventuellt produktnummer
Internationellt			
Sverige			
Norge			
Island			
Finland			
Danmark			

* *Handelsnamnet kan till exempel vara en färgserie eller någon annan beteckning som rymmer ett antal handelsnamn. Till exempel "Tryckfärgsserie xxxx", där xxxx står för olika varianter i tryckfärgsserien. Information om toner och bläck måste förutom namnet på tonern eller bläcket även innehålla detaljer om maskinen som det används för, t.ex. Toner xxx för yyy (där yyy är namnet på tryckmaskinen).*

Bifoga säkerhetsdatablad enligt gällande lagkrav i ansökningslandet, t.ex. Bilaga II till REACH (förordning nr 1907/2006/EG) för alla kemikalier.

Typ av produkt:

☐ Tryckfärg och tillsatser	☐ Folie för folietryck
☐ Bläck	☐ Toner
☐ Fuktvattentillsatser	☐ Lack
☐ Lim	☐ Algborttagningsmedel
☐ Rengöringsmedel	☐ Kemikalie för tryckformsframställning

☐ Lim som används vid produktion av kartongmaterial, wellpapp/korrugerat papper	☐ Beläggningkemikalier som används vid produktion av kartongmaterial, wellpapp/korrugerat papper
☐ Laminat för papper/papper med tryck	

Tryckmetod för material/kemikalien:

☐ Arkoffset (ej kuvert)	☐ Tidningstryck med coldset
☐ Heatset-rotation	☐ Coldset-rotation (ej blankett/tidning)
☐ Flexotryck (ej kuvert)	☐ Blanketter med coldset
☐ Digitaltryck/fotokopiering	☐ Kuvertproduktion med flexotryck

1 Allmänna krav för material/kemikalier

Enligt Nordisk Miljömärknings övergripande principer måste Svanenmärknings vara ett kraftfullt verktyg som arbetar för att fasa ut ämnen som är farliga för miljö och hälsa. Officiella föreskrifter (klassificering, märkning, officiella listor och förordningar) används för att utesluta ämnen och produkter som är farliga för miljön och hälsan. Eftersom Svanenmärket är ett miljömärke är kraven i kriterierna strängare än i lagstiftningen. Det innebär att en kemikalie kan vara förbjuden i Svanenmärkta tjänster och produkter även om den är tillåten enligt myndigheternas föreskrifter. Försiktighetsprincipen är utgångspunkten när ämnen misstänks ha allvarliga effekter på miljö och hälsa.

Kraven i Nordisk Miljömärknings kriterier ställs t.ex. på klassificeringen av kemiska produkter och även på ingående ämnen i den kemiska produkten.

Definition av ingående ämnen och föroreningar finns nedan, om inget annat anges i kraven.

- **Ingående ämnen:** Alla ämnen i den kemiska produkten, inklusive tillsatser i råvarorna (t.ex. konserveringsmedel och stabilisatorer). Ämnen som är kända för att frigöras från ingående ämnen (t.ex. Formaldehyd och akrylamin) betraktas också som ingående ämnen.
- **Föroreningar:** Rester, föroreningar, kontaminerande ämnen osv. från produktionen, inkl. produktionen av råvarorna, som finns kvar i den kemiska produkten i lägre koncentrationer än 1000 ppm (0,100 vikt-%, 1000 mg/kg).

Exempel på föroreningar är rester av följande: rester eller reagens inklusive rester av monomerer, katalysatorer, biprodukter, "scavengers" (dvs. kemikalier som används för att eliminera/minimera oönskade ämnen) och vaskmedel för produktionsutrustning, samt överföring från andra eller tidigare produktionslinjer.

1.1 Klassificering av produktionskemikalier

Produktionskemikalier som är klassificerade enligt riskfraser i tabellen nedan får inte användas för framställning av trycksaker.

Folie för folietryck skall uppfylla följande kravområden i deklARATIONEN: 1.2 krav för förbjudna ämnen, 2.1 rester av tungmetaller och 2.2 aminer.

Laminat/filmlaminering som används för att förbättra och skydda trycksaker skall uppfylla följande kravområden i deklARATIONEN: 1.2 krav för förbjudna ämnen (inklusive lim och/eller beläggning) och 2,3 Laminat/filmlaminering som används för att förbättra och skydda trycksaker.

Är produktionskemikalien klassificerad enligt tabellen nedan?

Ja   Nej   Om ja, specificera:

Klassificering enligt CLP-förordningen (EG) nr 1272/2008		
Klassificering	Faroklass och kategori	Kod för faroangivelse
Farligt för vattenmiljön	Aquatic Acute 1	H400
	Aquatic Chronic 1–4	H410, H411, H412, H413
Farligt för ozonskiktet	Ozone	H420
Akut toxicitet	Acute Tox. 1 eller 2	H300, H310, H330
	Acute Tox. 3	H301, H311, H331
Specifik organtoxicitet	STOT SE 1	H370
	STOT RE 1	H372
Luftvägs- eller hudsensibilisering	Resp. Sens. 1	H334
	Skin Sens 1	H317
Cancerogenitet*	Carc. 1A eller 1B	H350
	Carc. 2	H351
Mutagenitet i könsceller*	Muta. 1A eller B	H340
	Muta. 2	H341
Reproduktionstoxicitet*	Repr. 1A eller 1B	H360
	Repr. 2	H361
	Lact	H362

* *Klassificeringen gäller alla klassificeringsvarianter. H350 täcker exempelvis även klassificeringen H350i.*

Observera att tillverkaren av kemikalien ansvarar för klassificeringen.

Undantag:

- Kemikalier för tryckformsframställning (repro) klassificerade som Aquatic Chronic 2–3 H411 eller H412 eller Skin Sens 1 H317.
- UV-härdande tryckfärger, UV-lacker, UV-bläck, UV-lim och UV-lack för Inkjet och UV-primer klassificerade som: Aquatic Acute 1 H400, Aquatic Chronic 1–4 H410, H411, H412 eller H413 eller Resp. Sens 1 H334 eller Skin Sens 1 H317.
- Produktionskemikalier klassificerade som Carc 2, H351 om klassificeringen beror på förekomst av titandioxid (Cas No. 13464-67-7).

- Produktionskemikalier klassificerade som Repr. 1, H360 och/eller Repr. 2, H361 och/eller STOT RE 1, H372 är undantagna om klassificeringen beror på förekomst av fotoinitiatorer och/eller akrylater.

Undantaget gäller endast om den klassificerade produktionskemikalien används/utformas för att användas i ett slutet trycksystem som digitaltryck, där det inte finns någon direkt kontakt/exponering mellan arbetaren och kemikalien. Traditionell UV-offset där UV-tryckfärg överförs från öppna burkar eller pumpas till en färgkista/färgval betraktas som ett öppet system vilket inte omfattas av undantaget.

- Produktionskemikalier klassificerade som Skin Sens 1, H317 och Resp. Sens 1 H334 är undantagna om de används i ett slutet system*.
- Flexografisk bläck klassificerade som Skin Sens 1, H317 om klassificeringen beror på förekomst av isotiazolinoner.
- **Algborttagningsmedel** klassificerade som Aquatic Acute 1 H400, Aquatic Chronic 1–4 H410, H411, H412, H413.
- Fuktvattentillsatser klassificerade som Resp. Sens 1 H334 eller Skin Sens 1 H317 eller klassificerade som Aquatic Chronic 2-3 H411 or H412 om klassificeringen beror på närvaron av isotiazolinoner eller jodproponylbutylkarbammat (IPBC), om det späds enligt tillverkarens rekommenderade doseringen så att brukslösningen inte är klassificerad.
- 2-komponentlimklassificerade som Resp. Sens 1 H334 eller Skin Sens 1 H317.

* Slutet system inkluderar: vaskmedel, algborttagningsmedel och bläck, toner och lack använt i digitaltryck.

☰ Bifoga säkerhetsdatablad enligt gällande lagkrav i ansökningslandet, t.ex. Bilaga II till REACH (förordning nr 1907/2006/EG) för alla kemiska produkter.

1.2 Förbjudna ämnen

Följande ämnen får inte vara ingående ämnen i kemikalier som används för framställning av trycksaker:

Innehåller produktionskemikalien något av följande ingående ämnen?

Ja   Nej   Om ja, specificera:

-
- EDTA (Ethylenediaminetetraacetic acid) eller dess salter
    - Ett undantag görs för EDTA och dess salter om andelen EDTA och dess salter inte överstiger 1 % (viktprocent) i den kemiska produkten.
  - Natrium- och kalciumhypoklorit
  - Perfluorerade och polyfluorerade alkylerade föreningar
    - Undantag görs för odeklarerad torr toner som används i tryckeriet, men inte i en Svanenmärkt trycksak. Undantaget gäller t.o.m. 30 juni 2025.
    - Undantag görs för odeklarerad våt toner och latexbläck som används i tryckeriet, men inte i en svanenmärkt trycksak. Undantaget gäller t.o.m. 30 juni 2025.

- Halogenerade organiska ämnen
  - Isotiazolinoner får förekomma i den kemiska produkten vid en total nivå av högst 500 ppm (0,05 viktprocent)****.
  - Jodproponylbutylkarbammat (IPBC) får förekomma i den kemiska produkten med en total nivå av högst 2 000 ppm (0,2 viktprocent).
  - Sura produkter (pH<6) får innehålla bronopol om halten bronopol i den färdiga produkten inte överstiger 2500 ppm (0,25% viktprocent).
  - Halogenerade pigment får förekomma i den kemiska produkten förutsatt att den totala extraherbara nivån av polyklorerade bifenyler (PCB) inte överstiger 50 ppm.
  - Klorerade fenoler får förekomma i sublimation dye inks förutsatt att följande gränsvärden uppfylls (mg/kg)***:
    - Pentachlorophenol (PCP): 0,05
    - Terachlorophenols (TeCP):0,05
    - Trichlorophenols (TrCP): 0,2
    - Dichlorophenols (DCP): 0,5
    - Monochlorphenols (MCP): 0,5
- Isotiazolinoner får förekomma i den kemiska produkten vid en total nivå av högst 500 ppm (0,05 viktprocent).
- APEO – alkylfenoletoxylater och andra alkylfenolderivat (ämnen som avger alkylfenoler vid nedbrytning)
- BHT – butylhydroxitoluen
  - Undantag görs för BHT i UV-härdande tryckfärger, UV-lack, UV-bläckstrålebläck, UV-bläckstrålelack och UV-primer om andelen BHT inte överstiger 0,3 % (3000 ppm) i den kemiska produkten. Om BHT ges en harmoniserad klassificering som innebär att ämnet inte uppfyller kraven i kriteriedokumentet kommer undantaget uteslutas.
  - Undantag görs för BHT i offset-färger om andelen BHT inte överstiger 0,2 % (2000 ppm) i den kemiska produkten. Om BHT ges en harmoniserad klassificering som innebär att ämnet inte uppfyller kraven i kriteriedokumentet kommer undantaget uteslutas.
- Ämnen på kandidatlistan*
  - Undantag görs för Diphenyl(2,4,6-trimethylbenzoyl) phosphine oxide (TPO), CAS 75980-60-8.
- CMR-ämnen – cancerframkallande, mutagenitet i könsceller, reproduktionstoxicitet kategori 1 A eller B eller kategori 2
  - Undantag görs för titandioxid (CAS nr 13463-67-7) klassificerad som Carc 2, H351 och trimetylpropan (TMP, CAS nr 77-99-6) klassificerad som Repr. 2, H361.
  - Undantag görs för akrylater klassificerade som Repr. 1, H360 och/eller fotoinitiatörer klassificerade som Repr. 2, H361.

(Undantaget gäller endast om den klassificerade produktionskemikalien används/är utformad för att användas i ett slutet trycksystem som digitaltryck, där det inte finns någon direkt kontakt/exponering mellan arbetaren och kemikalien. Traditionell UV-offset där UV-färg överförs från öppna burkar eller pumpas till färgkistor/färgvalsar betraktas som ett öppet system).

- Undantag görs för metylendifenyl-diisocyanat (MDI) i polyuretanlim (PUR) klassificerat som Carc 2, H351.
- Undantag görs för Trimethylolpropane triacrylate (TMPTA), CAS 15625-89-5 klassificerat som Carc 2, H351.
- Ämnen som i EU har bedömts vara PBT (Persistent, Bioaccumulative and Toxic) eller vPvB (Very Persistent and Very Bioaccumulative)**
- Ämnen på Lista I, Lista II och Lista III inom EU-initiativet ”Endocrine Disruptor Lists”. Se följande länk:

List I: <https://edlists.org/the-ed-lists/list-i-substances-identified-as-endocrine-disruptors-by-the-eu>

List II: <https://edlists.org/the-ed-lists/list-ii-substances-under-eu-investigation-endocrine-disruption>

List III: <https://edlists.org/the-ed-lists/list-iii-substances-identified-as-endocrine-disruptors-by-participating-national-authorities>

Angående List I, II och III: ämne som överförs till en av de sublistorna så kallade “Substances no longer on list”, och inte längre syns på någon av de Lists I-III, är inte längre utesluten. Undantag ges till ämne på sublista II som utvärderades enligt en förordning eller ett direktiv som inte har bestämmelser för att identifiera hormonstörande ämne (e.g. kosmetikadirektivet, m.m.). För dessa ämnen kan hormonstörande egenskaper fortfarande ha misstänkts eller bekräftats. Nordisk Miljömärkning kommer att utvärdera omständigheterna från fall till fall utifrån bakgrundsinformation som anges i sublista II.

* Kandidatlistan finns på ECHA:s webbplats:

<http://echa.europa.eu/candidate-list-table>

** PBT och vPvB i enligt kriterierna i bilaga XIII till REACH

*** Dokumentation: Giltig Oeko Tex -Eco Passport certifikat.

**** Gränsen på 500 ppm gäller inte produktionskemikalier klassificerade som:

a) Repr. 1, H360 och/eller Repr. 2, H361 och/eller STOT RE1, H372 på grund av innehåll av fotoinitiatörer utformade för att användas i ett slutet trycksystem såsom digitaltryck och

b) Skin Sens 1, H317 och/eller Resp. Sens 1 H334 på grund av innehåll av isotiazolinoner utformade för att användas i ett slutet trycksystem såsom digitaltryck.

1.3 Flyktiga organiska föreningar (VOC)

Tryckeriet tilldelas poäng utifrån den inköpta mängden kemikalier som består av eller innehåller flyktiga organiska föreningar (VOC).

Organiska föreningar definieras i enlighet med EU-kommissionens direktiv 2010/775/EG: "flyktig organisk förening": varje organisk förening såväl som fraktionen av kreosot, som vid 293,15 K har ett ångtryck på 0,01 kPa (vid 20°C) eller mer, eller med motsvarande flyktighet under de speciella användningsförhållandena. Detta verifieras från tillverkarens säkerhets-/tekniska datablad.

Om en kemikalie endast delvis innehåller VOC anges viktprocenten av VOC-komponenterna som VOC-innehållet. Om ett vaskmedel innehåller två VOC-komponenter, A och B, och resten är vatten: 20 % A och 45 % B, kommer VOC-innehållet att vara 65 %.

När det gäller våt toner måste tillverkaren eller leverantören för att förenkla VOC-beräkningen deklarerat två versioner av samma toner med fasta värden på 15 % och 30 %. Det lägre värdet (15 %) tillämpas för digitala tryckmaskiner med kondensering följt av recirkulering (återvinning). Det högre värdet (30 %) tillämpas när motsvarande återvinningsteknik saknas.

Följande bör t.ex. anges när våt en toner-serie eller en enskilda våt toner deklarerar: "Våt toners handelsnamn CMYK version i.ii, light magenta, light cyan för serie X, Y och Z". Ordet "serie" i detta exempel hänvisar till tryckpressens handelsnamn.

När det gäller heatsetfärger måste tillverkaren eller leverantören som standard anta att heatsetfärgen innehåller 0 % VOC på grund av värmeugnsbehandling hos tryckeriet eller extern förbränning under kontrollerade former. För andra produktionskemikalier måste information som verifieras av säkerhetsdatablad användas (högsta värde om ett intervall visas).

Innehåller kemikalien VOC? Ja Nej

Om ja, ange viktprocent av VOC i kemikalien: _____

2 Specifika krav för tryckfärger, toner, bläck, lacker, folie för folietryck och laminat

2.1 Rester av tungmetaller

Färgämnen eller pigment som består av antimon, arsenik, barium, kadmium, krom VI, kobolt, koppar, bly, kvicksilver, nickel eller selen får inte avsiktligt användas för tryckfärger, toner, bläck, lacker, folier för folietryck eller laminat som används för trycksaker.

Koppar i ftalocyaninpigment undantas från kravet.

Nivåerna av joniska föroreningar i använda färgämnen eller pigment får inte överskrida följande gränser:

- Antimon: 50 ppm
- Arsenik: 50 ppm
- Barium: 100 ppm
- Kadmium: 20 ppm
- Krom VI: 100 ppm

- Kobolt: 500 ppm
  - Koppar: 100 ppm
  - Bly: 100 ppm
  - Kvicksilver: 4 ppm
-
- Nickel: 100 ppm
  - Selen: 20 ppm

Uppfyller tryckfärger, toner, bläck, lacker, folier för folietryck eller laminat för trycksaker kravet?

Ja   Nej   Om nej, specificera:

2.2 Färgämnen, aminer

Azofärgämnen som genom reduktiv klyvning av en eller flera azogrunder kan frisätta en eller flera av de aromatiska aminerna som anges i förordning (EG) nr 1907/2006 Bilaga XVII, Bilaga 8, får inte användas.

Uppfyller tryckfärger, toner, bläck, lacker, folier för folietryck eller laminat för trycksaker kravet? Ja   Nej   Om nej, specificera:

2.3 Laminat som används för att förbättra och skydda papperstrycksaker

Laminat/filmlaminering som används för att förbättra och skydda trycksaker får inte innehålla:

- PVC
- Bestrykning som kan ha en antiviral-/antibakteriell effekt

Silverföreningar, nano-silver och nano-guld anses också vara antiviral-/antibakteriella ämnen.

Innehåller laminatet som används för att förbättra och skydda trycksaker PVC eller bestrykning som kan ha en antiviral/- antibakteriell effekt?

Ja   Nej   Om ja, specificera:

2.4 Återvinnbarhet och avsvärtning – tryckfärger, toner, bläck, lacker och lim

Detta krav gäller endast tryckfärger, toner, bläck, lack och lim som är utformade och avsedda att användas på papper/pappersbaserade tryckmaterial.

Tryckfärger, toner, bläck och lacker

Tryckfärger, toner, bläck och lacker baserade på olja/lösningsmedel (hydrofoba) (t.ex. standardoffsetfärger, färg till rotogravyr och torr toner) är undantagna från kravet.

Vattenbaserade (hydrofila) och tvärbundna tryckfärger, våt toner, bläck och lacker (t.ex. flexotryck, Inkjet, våt toner, UV-härdbara, Liquid electrophotography (LEP)) måste:

- testas enligt INGEDEs testmetod nr. 11 och erhålla ett resultat över 0 poäng enligt EPRCs poängsystem för alla testade papperstyper. Det motsvarar "tolerabel avsvärtningsbarhet" eller
- visas vara återvinnbart (repulpable) enligt PTS-metod PTS-RH 021/97 eller Aticelca 501: 2019 utvärderingssystem eller
- visas vara återvinnbart (repulpable) utan förbehåll enligt ett avsvärtningsbruks eller pappersåtervinningsanläggnings utvärderingssystem.

Lim

Vattenbaserade lim, ej lösliga smältlim och ej återupplösningsbara (non-redispersible) smältlim är undantagna från kravet.

Lim måste:

- testas enligt INGEDEs testmetod nr. 12 och få ett resultat över 0 poäng enligt EPRCs poängsystem för alla testade papperstyper. Det motsvarar "tolerabel" limborttagningsförmåga eller
- visa på återvinnbart (repulpable) utan förbehåll enligt ett avsvärtningsbruks eller pappersåtervinningsanläggnings utvärderingssystem

Kraven för testlaboratorier och testinstruktioner, INGEDE-testning, anges i avsnitt 3 nedan.

- Vattenbaserade (hydrofila) och tvärbundna tryckfärger, våt toner, bläck och lacker: Tillverkaren/leverantören av kemikalien ska tillhandahålla:
  - testresultatet från INGEDE-testmetod nr. 11 och poängsumma enligt EPRCs poängsystem för alla testade papperstyper eller
  - resultatet av testrapporten som bevisar återvinnbarhet (repulpability) enligt PTS-metoden PTS-RH: 021 eller ATICELCA 501: 2019 utvärderingssystem eller
  - deklARATION från ett avsvärtningsbruk eller pappersåtervinningsanläggning som bevisar återvinnbarhet (repulpability) utan några förbehåll enligt deras utvärderingssystem.
- Lim: Tillverkaren/leverantören av kemikalien ska tillhandahålla testresultatet från INGEDE-testmetod nr. 12 och poängsumma enligt EPRCs poängsystem för alla testade papperstyper eller
- Lim: deklARATION från ett avsvärtningsbruk eller pappersåtervinningsanläggning som bevisar återvinnbarhet (repulpability) utan några förbehåll enligt deras utvärderingssystem.

3 Analyser och testmetoder

Tester av kvalitetsspecifikationer måste utföras av laboratorier som är ackrediterade enligt gällande standard och uppfyller de allmänna kraven i standarden EN ISO/IEC 17025 eller har officiell GLP-status. Ett laboratorium som inte är ackrediterat kan utföra tester om laboratoriet har ansökt om ackreditering enligt den aktuella testmetoden, men ännu inte har fått godkännande eller om ackrediteringen inte är tillgänglig för den tekniska specifikationen eller den föreslagna standarden. I sådana fall måste laboratoriet bevisa att det är ett oberoende och behörigt laboratorium.

Den kemiska tillverkarens analyslaboratorium och testförfarande kan godkännas för analyser och tester om:

- Provtagning och analys övervakas av myndigheterna eller
- Tillverkaren har ett kvalitetssäkringssystem där analyser och provtagning ingår och som är certifierat i enligt ISO 9001 eller
- Tillverkaren kan visa att det finns överensstämmelse mellan ett förstagångstest utfört som ett parallelltest vid tillverkarens eget laboratorium och tester som har utförts vid ett opartiskt testinstitut samt att tillverkaren tar prover enligt en fastställd provtagningsplan.

3.1 Testmetoder för avsvärtsbarhet och återvinnbarhet

Tryckfärger, toner, bläck, lacker och lim

AVSVÄRTSBARHET:

Vattenbaserade (hydrofila) och tvärbundna tryckfärger, våt toner, bläck och lacker (t.ex. flexotryck, Inkjet, våt toner, UV-härdbara, Liquid electrophotography (LEP) måste testas enligt INGEDEs testmetod nr. 11 och erhålla ett resultat över 0 poäng enligt ERPCs poängsystem för alla testade papperstyper. Det motsvarar "Tolerabel avsvärtningsbarhet".

Testning måste utföras på två papperstyper: obestruket och bestruket. Om en typ av tryckfärg endast säljs för en eller två specifika papperstyper räcker det att testa endast denna/dessa papperstyp/er.

Lim måste testas enligt INGEDEs testmetod nr. 12 och få ett resultat över 0 poäng enligt ERPCs poängsystem för alla testade papperstyper. Det motsvarar "tolerabel" borttagningsförmåga.

Vattenbaserade lim, ej lösliga smältlim och ej återupplösningsbara (non-redispersible) smältlim testas inte (undantas från detta krav).

Testning måste utföras på en typ av trycksaker som är representativt för limmet i fråga.

ÅTERVINNBARHET (REPULPABILITY):

Vattenbaserade (hydrofila) och tvärbundna tryckfärger, våt toner, bläck och lacker (t.ex. flexo, inkjet, flytande toner, UV-härdande, Liquid electrophotography (LEP) måste visas återvinnbart (repulpable) enligt PTC-metod PTS-RH 021/97 eller Aticelca 501:2019 utvärderingssystem.

Testning måste utföras på två typer av papper: obestruket och bestruket papper. Det måste anges om papperet är lämpligt för grafik- eller förpackningskvalitet.

Testresultaten/deklarationen kan inkludera en specifik serie bläcktoner, bläck, lack och lim (t.ex. olika färger) om den grundläggande kemiska egenskapen är densamma.

Signatur

Vi intygar att kraven har uppfyllts och att tillhandahållen informationen är korrekt. Vid en ändring av produktens sammansättning som påverkar produktens uppfyllelse av kraven ska en ny deklARATION om att kraven uppfylls överlämnas till Nordisk Miljömärkning.

Vi förstår att Nordisk Miljömärkning inte kommer att ansvara för felaktiga uppgifter som registreras i Nordisk tryckdatabas på grund av vår underlåtenhet att uppgive korrekt information:

Företagsnamn:	
Gatuadress:	
Telefon/fax:	Datum:
E-post:	
Signatur:	
Namnförtydligande:	

Notera att det undertecknande företaget kommer att visas i "the Nordic Ecolabelling Portal" om inget annat anges under återförsäljare/leverantör högst upp på blanketten.

E-mail

Ecolabelling Denmark

info@ecolabel.dk

Ympäristömerkintä Suomi Oy (Finland)

joutsen@ecolabel.fi

Norræn Umhverfismerking (Iceland)

svanurinn@ust.is

Stiftelsen Miljømerking (Norway)

info@svanenmerket.no

Miljömärkning Sverige AB (Sweden)

info@svanen.se

Bilaga 2   Andra tryckmaterial än papper

Denna deklARATION används av tillverkare/leverantörer av andra tryckmaterial än papper som används i Svanenmärkta tryckerier. Deklarationen måste fyllas i "the Supply Chain Declaration Portal".

Observera att item namn (produktnamn) och namn på återförsäljare/leverantör kommer att publiceras/vara synlig för tryckerier, antingen alla om ingen sekretessbegränsning väljs och om sekretess begränsar endast de företag med särskilt tillstånd.

Definition av andra tryckmaterial än papper:

Andra tryckmaterial än papper indelas ofta i flexibla och styva tryckmaterial. Flexibla tryckmaterial som folier och laminat består ofta av plast som PVC, vinyl, polypropen, polyeten och PET, medan textilier och duk oftast används för banderoller och affischer. Vanliga styva tryckmaterial är tjock plast, kartong, trä, metall eller glas som ofta används till skyltar eller material på försäljningsställen. Styva tryckmaterial kan bestå av ett och samma material men består ofta av flera typer av material som bildar en komposit.

Fyll i deklARATIONEN för identifiering av tryckmaterialet:

Detta intyg baseras på den kunskap vi har vid tidpunkten för ansökan, baserat på intyg från råvarutillverkare eller säkerhetsdatablad, med reservation för nya tekniska framsteg och ny kunskap. Skulle sådan ny kunskap uppstå som påverkar Nordisk Miljömärknings krav, måste den undertecknade skicka in ett uppdaterat intyg till Nordisk Miljömärkning.

Land	Distributör/leverantör	Handelsnamn	Eventuellt produktnummer
Internationellt			
Sverige			
Norge			
Island			
Finland			
Danmark			

📎 Bifoga produktdatablad och tekniskt datablad.

Ange typ av produkt:

☐ Film/folie	☐ Laminat
☐ Skiva/panel gjord av trä	☐ Textil
☐ Nätduk (Mesh)	☐ Annat

Om annat/annan typ av produkt, specificera produkt:

---

1 Beskrivning av tryckmaterialet

Beskriv typen av tryckmaterial (t.ex. material, sammansättning av material inklusive eventuellt släppapper/liner):

1.1 PVC och PVC coating/beläggning (O6)

Innehåller tryckmaterialet, inklusive släppapper/liner, PVC eller PVC coating/beläggning?

Ja Nej

2 Återvunnet material och monomaterial

Tryckeriet kan tilldelas poäng utifrån vilka typer av tryckmaterial som används (tryckmaterial som innehåller återvunnet material (P3), monomaterial (P4) eller monomaterial som innehåller återvunnet material (P5)).

2.1 Återvunnet material (P3)

Innehåller tryckmaterialet minst 50 viktprocent återvunnet material*?

Tryckmaterial som innehåller återvunnen PVC kan inte tilldelas poäng.

* Återvunnet material definieras enligt ISO 14021.

”Förkonsumentfasen”: Material som har tagits ut ur avfallsflödet under tillverkningsprocessen. Undantaget är återanvändning av material från omarbetning, omslipning eller stycken som genereras i en process och som kan återvinnas inom samma process som genererade det.

Nordisk miljömärkning betraktar omarbetning, ommalning eller stycken – material som inte kan återanvändas direkt i samma process utan kräver en upparbetning (t.ex. i form av sortering, omsmältning och granulering) innan det kan återanvändas – som förkonsumentmaterial. Detta oavsett om det görs internt eller externt.

”Efterkonsumentfasen/kommersiell” är material som genereras av hushåll eller av handels-, industri- eller institutionsanläggningar i deras roll som slutanvändare av en produkt som inte längre kan användas för det avsedda ändamålet. Hit räknas även returnering av material från distributionskedjan.

Ja Nej

Beskrivning av och mängd återvunnet material:

☞ Metall:

1. Procentandelen återvunnen metall i metallinnehållet ska anges.
2. Intyg från smältverket om andelen återvunnen metall i produktionen (på årsbasis)

3. Spårbarheten i leveranskedjan måste dokumenteras, t.ex. i form av ett flödesschema. Andelen återvunnen metall i leveranskedjan måste dokumenteras, t.ex. genom information på fakturor eller intyg från leverantören. För aluminium (Al) kan den återvunna andelen dokumenteras med Hydro Circal-certifiering.

☞ Plast:

1. Procentandelen återvunnen plast i plastinnehållet ska anges.
2. Tillverkare av återvunna råvaror ska anges.
3. Dokumentation från tillverkaren av återvunnet råmaterial som visar att plasten har återvunnits enligt ISO 14021.
4. eller
5. Certifikat enligt Global Recycled Standard, EuCertPlast eller annan motsvarande certifiering som är godkänd av Nordisk Miljömärkning och som visar att råvaran har återvunnits.

☞ Andra återvunna material:

1. Dokumentation som visar att det återvunna materialet är enligt IEC 14021.

2.2 Monomaterial (P4)

Består tryckmaterialet av ett och samma material och egenskap (monomaterial)?

Monomaterial gjorda av PVC kan inte tilldelas poäng.

Monomaterial (annat än papper) som består av ett och samma material t.ex. PE- eller PP-folie, PC eller PS-skiva eller polyester. Ett material innehållande PS homogent och PS skummat anses inte vara ett monomaterial. Material som innehåller lim (yttre limskikt) såsom filmer/lamineringsfilmer eller material belagda med annat material (såsom PVC) anses inte vara ett monomaterial. Monomaterial belagda med bläck betraktas som ett monomaterial.

Ja Nej

2.3 Monomaterial som innehåller återvunnet material (P5)

Innehåller monomaterialet minst 50 viktprocent återvunnet material?

(Uppfyller båda styckena ovan för återvunnet material (P3) och monomaterial (P4).

Ja Nej

3 Tyg/textil och paneler/skivor av trä

Gäller för tryckmaterial av tyg/textil och tryckmaterial av **träbaserade paneler/skivor** såsom spånskivor, träfiberskiva (inklusive MDF- och HDF-paneler), OSB (Oriented Strand Board) och fanerskivor. Träbaserade omfattar även motsvarande produkter gjorda av bambu.

3.1 Tryckmaterial av tyger/textilier

Är tryckmaterialet av tyg/textil certifierat med en av följande märkningar?

- Svanenmärkt
- EU Ecolabel
- GOTS

- Oeko-Tex 100

Ja Nej Om ja, ange vilken:

☞ Giltigt certifikat för Svanenmärkning, EU Ecolabel, GOTS eller Oeko-Tex 100 eller licensnummer och produktamn.

3.2 Paneler/skivor gjorda av trä

Gäller för **träbaserade paneler/skivor** som spånskivor, träfiberskiva (inklusive MDF- och HDF-paneler), OSB (Oriented Strand Board) och fanerskivor.

Träbaserade omfattar även motsvarande produkter gjorda av bambu.

Namn/handelsnamn och typ av panel/skiva:

Är panelen/skivan certifierad med Svanenmärket?

Ja Nej

☞ Giltigt certifikat eller licensnummer och produktamn.

Är panelen/skivan FSC- eller PEFC-certifierad? Ja Nej

☞ Giltigt FSC / PEFC Chain of Custody-certifikat från tillverkaren/leverantören av FSC- eller PEFC-certifierade paneler/skivor eller länk till giltigt certifikat i FSC/PEFC-certifikatdatabas.

☞ Dokumentation som visar att panelen/skivan är FSC- or PEFC certified.

Innehåller panelerna/skivorna träslag som står på Nordisk Miljömärknings lista över förbjudna och begränsade träslag*?

* Listan över förbjudna och begränsade träslag finns på webbplatsen:

<https://www.nordic-swan-ecolabel.org/pulp-paper-declaration-portal/what-can-be-declared/forestry-requirements/>

Ja Nej

Nordisk Miljömärknings lista över begränsade träarter består av jungfruliga träarter listade på:

- a) CITES (Bilaga I, II och III)
- b) IUCNs röda lista, kategoriserad som CR, EN och VU
- c) Rainforest Foundation Norways trälista
- d) Siberisk lark (från skog utanför EU)

Träslag listade på a) CITES (Bilaga I, II och III) är **inte tillåtna** att använda.

Träslag listade på antingen b), c) eller d) **kan användas** om de uppfyller följande krav:

- träslaget kommer inte från ett område/region där den är IUCN-rödlistad, kategoriserad som CR, EN eller VU.
  - träslaget kommer inte från Intact Forest Landscape (IFL), definierad 2000 <http://www.intactforests.org/world.map.html>.
  - träslaget ska härstamma från FSC- eller PEFC-certifierad skog/plantage och ska täckas av en giltig FSC/PEFC spårbarhet (Chain of custody) dokumenterad/kontrollerad som FSC eller PEFC 100 % genom FSC-överföringsmetoden eller PEFC-fysisk separationsmetod.
  - träslag som odlas i plantage ska även härstamma från FSC- eller PEFC-certifierad skog/plantage inrättad före 1994.
- Deklaration från tillverkaren av panelen/träskivan om att träslag som anges på a-d) inte används i panelen/skivan av trä ska tillhandahållas.

Om träslag från listorna b), c) eller d) används:

- ☞ Tillverkaren av träpanelen/träskivan måste uppvisa ett giltigt FSC/PEFC Chain of Custody-certifikat som täcker den specifika träarten och visa att träet kontrolleras som FSC eller PEFC 100 % genom FSC-överföringsmetoden eller PEFC fysisk separationsmetod.
- ☞ Tillverkaren av panelen/träskivan är skyldig att dokumentera fullständig spårbarhet tillbaka till skogen/certifierad skog och därigenom visa att:
  - träslaget inte kommer från ett område/region där det är IUCN-rödlistat, kategoriserat som CR, EN eller VU;
  - träslaget inte kommer från Intact Forest Landscape (IFL), definierad 2000 <http://www.intactforests.org/world.webmap.html>;
  - för plantager måste den sökande/tillverkaren/leverantören dokumentera att träslagen inte härrör från FSC- eller PEFC-certifierade plantager som inrättats efter 1994.

Signatur

Vi intygar att kraven är uppfyllda och att angiven information är korrekt.

Vi förstår att Nordisk Miljömärkning inte kommer att ansvara för felaktiga uppgifter som registreras i nordisk tryckdatabas på grund av vår underlåtenhet att uppges korrekt information:

Företagsnamn:	
Gatuadress:	
Telefon/fax:	Datum:
E-post:	
Signatur:	
Namnförtydligande:	

Notera att det undertecknande företaget kommer att visas i " the Nordic Ecolabelling Portal" den elektroniska ansökningshjälpen om inget annat anges under återförsäljare/leverantör högst upp på blanketten.

E-mail

Ecolabelling Denmark

info@ecolabel.dk

Ympäristömerkintä Suomi Oy (Finland)

joutsen@ecolabel.fi

Norræn Umhverfismerking (Iceland)

svanurinn@ust.is

Stiftelsen Miljømerking (Norway)

info@svanenmerket.no

Miljömärkning Sverige AB (Sweden)

info@svanen.se

Bilaga 3 Intyg från leverantörer av efterbehandling (O3)

Denna deklaration används av leverantörer av kemisk efterbehandling som används i Svanenmärkta tryckerier. Kemisk efterbehandling innebär limning, lackering, folietryck och lamineringstjänster samt vaskmedel som används för manuell rengöring av efterbehandlingsmaskiner använda av leverantören av kemisk efterbehandling. Leverantörer av mekaniska efterbehandlingstjänster omfattas inte av detta krav. Deklarationen måste fyllas i "the Supply Chain Declaration Portal".

Observera att item namn (namn på leverantör av efterbehandling) kommer att publiceras/vara synlig för tryckerier, antingen alla om ingen sekretessbegränsning väljs och om sekretess begränsar endast de företag med särskilt tillstånd.

Företagsnamn:	
Gatuadress:	
Tel:	E-post:
Kontaktpersonens namn:	

Kemikalier och material

Efterbehandlaren måste upprätthålla en lista över de lacker, lim, **folier för folietryck** och laminat, samt vaskmedel för vanlig manuell rengöring av efterbehandlingsutrustning, som används av den kemiska efterbehandlingstjänsten.

Alla kemikalier och material måste vara kontrollerade av Nordisk Miljömärkning och måste uppfylla kraven i Bilaga 1 i kriteriedokumentet för tryckerier, generation 6.

Adressering med bläck undantas från kravet. För adresseringsbläck måste ett säkerhetsdatablad som överensstämmer med standarderna i Bilaga II till REACH (förordning 1907/2006/EG) eller andra tekniska datablad bifogas.

Lista namn/handelsnamn för kemikalier: Lim, lacker, folier till folietryck och laminat samt vaskmedel för vanlig manuell rengöring av efterbehandlingsmaskiner, som används av efterbehandlingstjänsten:

-
-
- Överensstämmelse med kravet visas genom att kemikalietillverkarens/leverantörens kemikalier (lim, lacker, folier till folietryck och laminat samt vaskmedel för vanlig manuell rengöring av efterbehandlingsmaskiner) uppfyller kemikaliekraven enligt Bilaga 1.
  - Bifoga säkerhetsdatablad enligt gällande lagkrav i ansökningslandet, t.ex., bilaga II till REACH (förordning nr 1907/2006/EG) för alla kemikalier (lim, lacker, folier till folietryck och laminat samt vaskmedel för vanlig manuell rengöring av efterbehandlingsmaskiner).

Vi bekräftar också att den bifogade listan med kemikalier och material är de som används i verksamheten och att vi kommer att meddela Nordisk Miljömärkning vid eventuella förändringar. Vi bekräftar att material som innehåller PVC inte används i pappersbaserad förpackning (O9) eller plastförpackning som används som skydd av trycksaker (O13) och att PVC-material (O28) inte används till trycksaker som ska Svanenmärkas.

Signatur

Vi intygar att kraven är uppfyllda och att angiven information är korrekt.

Vi förstår att Nordisk Miljömärkning inte kommer att ansvara för felaktiga uppgifter som registreras i Nordisk tryckdatabas på grund av vår underlåtenhet att uppges korrekt information:

Företagsnamn:	
Gatuadress:	
Tel:	Datum:
E-post:	
Signatur:	
Namnförtydligande:	

Notera att det undertecknande företaget kommer att visas i "the Nordic Ecolabelling Portal" om inget annat anges under återförsäljare/leverantör högst upp på blanketten.

E-mail

Ecolabelling Denmark

Ympäristömerkintä Suomi Oy (Finland)

Norræn Umhverfismerking (Iceland)

Stiftelsen Miljømerking (Norway)

Miljömärkning Sverige AB (Sweden)

info@ecolabel.dk

joutsen@ecolabel.fi

svanurinn@ust.is

info@svanenmerket.no

info@svanen.se

Bilaga 4 Intyg från tryckeriet

Vi bekräftar härmed att vi uppfyller följande krav:

Krav för pappersbaserade förpackningar som tillverkas (i sin helhet) i tryckeriet (O9):

- De delar av den pappersbaserade förpackningen som inte består av papper, t.ex. metallklämmor, tejp eller plastlock, ska lätt kunna tas bort (enligt CEPI/FEFCOs riktlinjer⁵) för att säkerställa att de inte stör återvinningsprocessen.
- Undvik plastetiketter om möjligt och använd direkttryck eller pappersetiketter. Om ett fönster behövs, ge klara instruktioner för hur konsumenten tar bort fönsterfilmen före återvinningen.
- PVC i tejp får ej användas.
- Papper eller kartong laminerad på bägge sidor får inte användas.
- Vax- eller latexbeläggningar får inte användas.

Krav på plastemballage som används som skydd av trycksaker (O13)

- Plast till emballering får inte innehålla PVC.

Plastemballage är material som används som skydd och emballering av enskilda/ uppsättningar av trycksaker under lagring, transport och distribution.

Krav för användning av Svanenlogotypen på trycksaker (O24–O31)

Tryck på papper:

- Pappersmaterialet i Svanenmärkta trycksaker måste bestå av kontrollerat eller Svanenmärkt papper.
- Andra delar som inte är av papper, som metallstänger och -clips eller plastöverdrag får inte överstiga 10 % av den totala vikten av den Svanenmärkta trycksaken.
- När det gäller brevpapper och kontorsmaterial som böcker, mappar, ringpärmar, anteckningsblock och blanketter får delar som inte är av papper inte överstiga 20 % av den totala vikten av den Svanenmärkta trycksaken.
- De delar av de pappersbaserade kontorsmaterialen som inte består av papper, t.ex. metallklämmor eller plastlock, ska lätt kunna tas bort för att säkerställa att de inte stör återvinningsprocessen.

Vidhäftade bilagor betraktas som en del av trycksaken.

Tryck på kartongmaterial, wellpapp/korrugerat papper:

Endast producerade förpackningar definierade som transport-/post-/e-handelsförpackning* kan använda Svanen-logotypen.

Förpackningen måste vara kommersiell/produktneutral när det gäller produkt(er) i förpackningen, t.ex. inget tryck/bilder som visar/beskriver den faktiska

---

⁵ https://www.cepi.org/wp-content/uploads/2020/10/Cepi_recyclability-guidelines.pdf

produkten i förpackningen. Företagets varumärke/logotyp/namn kan dock visas på förpackningen.

Kravet omfattar inte mat/dryckesförpackningar.

- Pappersmaterial som används i Svanenmärkt tryckt transport-/post-/e-handelsförpackning måste bestå av kontrollerat eller Svanenmärkt papper eller kontrollerat kartongmaterial, wellpapp/korrugerat papper.
- Andra delar som inte är papper, t.ex. tejp eller metallklämmor, får inte överstiga 5 % av den totala vikten av den Svanenmärkta tryckta transport-/post-/e-handelsförpackning
- Produktdelar som inte är papper, t.ex. tejp eller metallklämmor, ska lätt kunna tas bort (enligt CEPI/FEFCO-riktlinjer⁶) för att säkerställa att dessa komponenter inte hindrar återvinningsprocessen.
- PVC i tejp får inte användas.
- Vax, ytbehandlingar av latex eller laminering får inte användas.

Bilagor som är fixerade och gjorda av samma kontrollerade kartong anses vara en del av den tryckta förpackningen. Pack/fyllnadsmaterial eller icke-fasta bilagor ingår inte i den Svanenmärkta produkten.

* Tertiär förpackning/transportförpackning underlättar skydd, hantering och transport av en serie försäljningsenheter eller sekundärförpackningar för att gruppera allt i enhetslaster under transport. Denna typ av förpackning ses sällan av konsumenten.

Post- och e-handelsförpackningar: postförpackningar är en form av envägsförpackning som används för frakt av produkter, varor eller beställningar från B2B eller B2C medan e-handelsförpackningar kan returneras. Förpackningen tillverkas vanligtvis av wellpapp.

Observera att en särskild logotyp för Svanenmärkta transport-/post-/e-handelsförpackningar måste användas. Riktlinjer för användning och placering av etiketten har också utvecklats. Grafiska riktlinjer för Svanenmärkta transport-/post-/e-handelsförpackningar finns på: <https://www.svanen.se/for-licensinnehavare/kommunicera-svanenmarkningen/riktlinjer-for-marknadsforing/>

Tryck på textil eller skivor/paneler:

- Textil eller skivor/paneler som används till Svanenmärkta trycksaker måste bestå av Svanenmärkt eller EU Ecolabel-märkta textilier, OEKO-TEX 100 certifierad textil gjord av 100% Post-konsument återvunnen polyester (rPET) eller Svanenmärkta skivor/paneler för inomhus- och utomhusbruk. Den återvunna polyestern måste vara certifierad enligt Recycled Claim Standard (RCS), Global recycled standard eller motsvarande certifieringsstandard.

Var medveten om definitionen av produktgruppen. Följande tryckmetoder och typer av tryckta och konverterade produkter är inte berättigade till en nordisk miljömärkningslicens enligt kriterierna för "Tryckerier och trycksaker":

---

⁶ https://www.cepi.org/wp-content/uploads/2020/10/Cepi_recyclability-guidelines.pdf

Tryckerier som trycker på textilier tillverkade för kläder och tillbehör eller möbelklädsel, dvs. textilier som är tillverkade för användning och inredning i hemmet eller bilen/båten, såsom handdukar, sängkläder, gardiner, bordsdukar, mattor, kuddar, täcken och klädsel (för både privat och publik användning). Separata miljömärkningskriterier finns för dessa.

- Andra material som metallklämmor eller plastöverdrag får inte överstiga 10 % av den totala vikten av den Svanenmärkta trycksaken.
- Vid tryckning av Svanenmärkta akustiska paneler, eller om de akustiska panelerna används som underlag för ett tryckt textilmaterial, får tryckningen inte ha någon negativ inverkan på den primära funktionen att absorbera ljudvågor.

Vid stående vepor, tryckt duk på träram och liknande produkter, betraktas endast det informationsbärande materialet som en trycksak.

Tryckfärger, toner, bläck, lacker och lim:

- Alla tryckfärger, toner, bläck, lacker och lim som används i Svanenmärkta trycksaker måste bedömas av Nordisk Miljömärkning och måste uppfylla kraven i Bilaga 1.

Tryckeriet måste se till att alla tryckfärger, toner, bläck, lacker och lim som är undantagna från krav O10 inte används i Svanenmärkta trycksaker.

Laminering och PVC:

- Svanenmärkta trycksaker får inte innehålla PVC.
- Laminering får endast användas för att öka hållbarheten hos produkter med en livslängd på minst ett år, till exempel böcker, pärmar, mappar, övningshäften, kalendrar, anteckningsböcker och dagböcker.
- Laminering får inte användas i tidskrifter.
- Dubbellaminering får inte användas till någon trycksak.

Parfymer:

- Parfymer/dofter får inte tillsättas till Svanenmärkta trycksaker (t.ex. doftlack). Förpackade produktprover med parfym, vidhäftade på en trycksak eller avtagbara skrapprover, omfattas inte av detta.

Tryckerileverantörer och efterbehandlare (bokbinderier):

- Alla tryckerileverantörer som anlitas för produktion av trycksaker som ska bära Svanenmärket måste ha licens för Svanenmärket. Alla externa efterbehandlare som omfattas av O3 måste vara kontrollerade.

Spårbarhet:

- Om endast en del av tryckeriets produktion är Svanenmärkt måste orderar med Svanenmärket tydligt märkas upp för att de ska kunna skiljas från andra orderar. Information måste också visas för:

- namn och kvalitet på papper, textil eller paneler
- namn på tryckfärger, toner, bläck, lacker och lim

- anlitade underleverantörer
- hur Svanenlogotypen återges på enheterna av trycksaker (t.ex. med hjälp av ordersedlar eller beställningspåsar).

Signatur

Vi intygar att kraven är uppfyllda och att angiven information är korrekt.

Företagsnamn:	
Gatuadress:	
Kontaktperson:	
Tel:	Datum:
E-post:	
Signatur:	
Person som ansvarar för marknadsföring:	
Tel:	Datum:
E-post:	
Signatur:	

Vid personalbyten måste en ny bekräftelse lämnas till miljömärkningsorganisationen.

Bilaga 5 VOC och energifaktorer

1 Beräkning av utsläpp av flyktiga organiska föreningar (VOC):

Om tryckeriet säljer återvunnet VOC eller tar bort VOC från utgående luft med hjälp av till exempel förbränning (t.ex. heatset) eller tar bort eller säljer VOC på något annat kontrollerat sätt (t.ex. kondensering i samband med vissa digitala tryckpressar med våt toner eller Inkjet) kan dessa mängder dras av från inköpta/mottagna mängder.

Nedan följer en allmän specifikation av beräkningsmetoden för utvalda trycktekniker, men andra trycktekniker kan också dras av på samma antagande. Som ett exempel samlar vissa heatsettryckerier in färgavfall och skickar det till förbränning under kontrollerade former. Följaktligen kan mängden VOC i bläckavfallet dras av om denna mängd kan dokumenteras. Heatsettryckerier måste mäta utsläpp av VOC.

Mätningar av VOC hos heatsettryckerier

Mätningar av VOC-mängder vid lokala utsläppspunkter måste baseras på:

- mätningar av icke-metan-flyktiga organiska föreningar (NMVOV) i mg C/Nm³ rökgas efter varje behandlingsenhet – enligt myndigheternas krav för heatsettryckerier av en viss storlek.
information om årligt gasflöde med gasflödet under drift (i Nm³/h) och det årliga antalet arbetstimmar för varje behandlingsenhet.

Om mätningar av NMVOC inte utförs, kan det europeiska tröskelvärdet på 20 mg C/Nm³ användas som standardvärde. För att förenkla konvertering till VOC måste tryckeriet anta att det är olja som består av kolväten med en typisk kedjelängd om C9–C20. Det betyder att 1 g VOC i genomsnitt kommer att motsvara 0,85 g C.

Headset med efterbränning eller rökgasbehandling

Om ett heatsettryckeri har integrerad efterbränning eller rökgasbehandling, kan företaget anta som ett standardvärde att 100 % av ämnena i tryckfärgen omvandlas till VOC. Andra produktionskemikalier som innehåller VOC måste beräknas enligt anvisningarna här, och resultaten måste adderas till VOC-konsumtionen.

Digitala tryckpressar och återvinning

För digitala tryckpressar med t.ex. våt toner eller Inkjet, kan viktinformation användas på basis av t.ex. fakturor för såld VOC. Den mängd som dokumenteras med hjälp av t.ex. fakturor kan dras av, och detta gäller för alla produktkemikalier förutom våt toner.

För våt toner används två värden för VOC i beräkningen i "the Nordic Ecolabelling Portal". Det lägre värdet (15 %) tillämpas på digitala tryckpressar med kondensering följt av återvinning. Det högre värdet (30 %) tillämpas när motsvarande återvinningsteknik saknas.

Exempel på beräkning av VOC (kg VOC/ton tryckmaterial)

Beskrivning av parametrar (A-G) som används för beräkning av VOC:

A) Total VOC-förbrukning [kg]	Värdet beräknas automatiskt i den elektroniska ansökningshjälpen (the Nordic Ecolabelling Portal) från kemikalieförbrukningen. Produktionskemikalier (VOC) för aktuell tryckmetod. Beräkningen baseras på förbrukningen av produktionskemikalier och beror av viktprocenten VOC i respektive kemikalie. Exempel: 1200 kg VOC beräknad totalförbrukning från tryckmetod.
B) Total vikt [kg] av kemisk avfallsfraktion innehållande VOC [kg]	Total mängd (kg) kemiskt avfall relaterat till VOC och tryckmetod, om tillämpligt. Om avfallsfraktion inte är tillämpligt, se parameter F (förbrukning av tryckmaterial). Total vikt kan ha komponenter som innehåller 0 viktprocent VOC. Exempel: 40 kg (totalt kemiskt avfall relaterat till tryckmetod)
C) Vikt för avfallskomponenter som inte innehåller VOC [kg]	Exempel: 10 kg (avfalls-) vatten som förbrukats för tryckmetod.
D) Beräkning av VOC kvar i avfallsfraktion	Exempel: 40 kg (B) – 10 kg (C) = 30 kg (D).
E) Summa VOC [kg]	VOC-avfall avdraget från total VOC. Beräkningsexempel: 1200 kg (A) – 30 kg (D) = (E) 1170 kg VOC.
F) Förbrukning av tryckmaterial för tryckmetod [Ton]	Exempel: Tryckningen har 400 ton (F) förbrukning av tryckmaterial.
G) Beräkning av VOC-värde för tryckmetoden [kg VOC/ton tryckmaterial]	Exempel: 1170 kg VOC (A eller E används) / 400 ton (F) = 2,93 kg VOC/ton tryckmaterial (G).

2 Energiinnehåll i bränslen och fjärrvärme

Tabellen nedan visar värdena för energiinnehållet som måste användas för beräkning av energiförbrukning baserat på köpta/mottagna bränslen samt fjärrvärme. När det gäller bränslen som inte finns i tabellen kan data från leverantören användas (lägre värmevärde).

Bränsle	Energiinnehåll	Enhet
Lätt eldningsolja	36,0	GJ/m ³
Tung eldningsolja	38,7	GJ/m ³
LPG (gasol)	46,1	MJ/kg
Naturgas	38,9	GJ/m ³
Biogas	6,4	kWh/m ³
Pellets	10,0	GJ/m ³
Träflis	3,5	GJ/m ³
Briketter	10,0	GJ/m ³
Kol	26,5	MJ/kg
Uppvärmning		
Vattenbaserad, 35 °C kylning	40,8	kWh/m ³
Ångbaserad, kondenserad vid 100 °C och normalt lufttryck	627	kWh/m ³

Om mer specifika värden finns tillgängliga från leverantören av bränsle, t.ex. egna uppmätta värden, kan dessa värden användas istället. Följande värden kan användas som standardvärden för densitet om leverantören inte har lämnat någon uppgift:

Naturgas: 0,85 kg/m³N

Lätt eldningsolja: 0,89 kg/liter

Tung eldningsolja: 0,98 kg/liter

Fjärrvärmevatten: 1,00 kg/liter

Bilaga 6   Kontrollerat kartongmaterial, wellpapp/ korrugerat papper

Denna deklaration används av tillverkare av kartongmaterial, wellpapp/ korrugerat papper för att få dessa kontrollerade (Inspected) som tryckmaterial till Svanenmärkta tryckerier. Deklarationen måste fyllas i "the Supply Chain Declaration Portal".

Endast kartongmaterial, wellpapp/ korrugerat papper som är en registrerad item för ett specifikt ändamål, och som uppfyller kraven för kontrollerat kartongmaterial, wellpapp/ korrugerat papper, får användas till Svanenmärkta trycksaker.

Observera att item namn (produktnamn) och namn på tillverkar/leverantör samt typ av kartongmaterialet, wellpapp/ det korrugerade pappret (g/m²) kommer att publiceras/vara synlig för tryckerier, antingen alla om ingen sekretessbegränsning väljs och om sekretess begränsar endast de företag med särskilt tillstånd.

Definition för kartongmaterial, wellpapp/ korrugerat papper

Kartongmaterial, wellpapp/ korrugerat papper är material där papper konverterats till wellpapp och korrugerat papper. Konverteringsprocessen inkluderar ihoplimning av minst två papperskvaliteter (som till exempel liner och fluting) och även processer som t.ex. skärning, trimning och falsning av det korrugerade pappret.

Namn / Handelsnamn:	
Tillverkare:	
Typ av kartongmaterial / korrugerad board	Ytvikt (g/m ²)

Krav för kartongmaterial, wellpapp/korrugerat papper

Kontrollerat kartongmaterial, wellpapp/ korrugerat papper måste uppfylla följande krav:

Uppfyller kartongmaterialet, wellpapp/ korrugerat papper följande krav?

Ja   Nej   Om nej, specificera:

-
- Tillverkaren av kartongmaterialet, wellpapp/ det korrugerade pappret måste ha ett kvalitetssystem certifierat enligt IOS 9000 eller motsvarande
  - Kartongmaterialet, wellpapp/ det korrugerade pappret måste vara ett av Svanen kontrollerat papper eller ett Svanenmärkt papper

En lista med alla kontrollerade- och Svanenmärkta papperskvaliteter är publicerad på Nordisk Miljömärknings officiella web portal (engelsk)
<https://www.nordic-swan-ecolabel.org/pulp-paper-declaration-portal/>

Lista med kontrollerade- eller Svanenmärkta papper som används till kartongmaterial, wellpapp/ korrugerat papper.

- Beläggning med vax eller med latex (coating) får inte användas.
- Kartongmaterial, wellpapp/ det korrugerade pappret får inte vara laminerat.
- Etiketter får inte användas.
- PVC i tejp får inte användas.
- Lim och beläggningkemikalier som används måste kontrolleras av Nordisk Miljömärkning och uppfylla kemikaliekraven i bilaga 1 i generation 6 av Svanenkriterierna för tryckerier.

Bilaga 1 måste fyllas i/ deklarerar av kemikalietillverkaren.

Lista namn/handelsnamn för lim och kemikalier som används till beläggning (coating) vid tillverkningen av kartongmaterialet, wellpapp/ det korrugerade pappret:

- Visa att kravet uppfylls genom att fylla i intyget i Bilaga 1 för alla kemikalier.
- Bifoga säkerhetsdatablad/produktspecifikation som överensstämmer med standarderna i Bilaga II till REACH (förordning 1907/2006/EG) för alla kemikalier.
- Giltigt ISO 9001 certifikat eller liknande.

Signatur

Vi intygar att kraven är uppfyllda och att angiven information är korrekt.

Företagsnamn:	
Gatuadress:	
Kontaktperson:	
Tel:	Datum:
E-post:	
Signatur:	
Person som ansvarar för marknadsföring:	
Tel:	Datum:
E-post:	
Signatur:	

Vid personalbyten måste en ny bekräftelse lämnas till miljömärkningsorganisationen.